

LähiTapiola Länsi-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022

y-tunnus: 0134099-8

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2022.....	1
1 Avaintiedot	1
2 Tilikauden merkittävät tapahtumat	2
3 Vakavaraisuus ja riskiasema.....	4
4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	5
5 Tulevaisuuden näkymät.....	5
6 Hallinto ja vastuullisuus	5
7 Ehdotus voiton käyttämisestä	8
Tilinpäätös 01.01. – 31.12.2022.....	9
8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Länsi-Suomi.....	9
9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	27
10 Riskienhallinnan liitetiedot.....	32
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	37
Tilinpäätösmerkintä	38

Hallituksen toimintakertomus 2022

LähiTapiola Länsi-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Länsi-Suomi) kotipaikka on Pori ja y-tunnus 0134099-8. Yhtiön toimialaan kuuluvat vapaaehtoiset vahinkovakuutukset ja liikennevakuutukset.

LähiTapiola Länsi-Suomi kuuluu LähiTapiola-ryhmään ja yhdistellään LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen. Vakuutusyrittäjäryhmän ylin emoyritys on LähiTapiola Vahinkoyhtiö (y-tunnus 0211034-2) ja sen kotipaikkana on Espoo.

1 Avaintiedot

- Vuosi 2022 oli poikkeuksellinen, kun Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, voimakkaasti kohonneet energian hinnat, kiivaaksi vauhdittunut inflaatio sekä selvästi kohonneet markkinakorot aiheuttivat huomattavaa epävarmuutta rahoitusmarkkinoille ja talouteen, mikä heijastui erityisesti yhtiömme sijoitustoiminnan tulokseen.
- Haasteellisesta talousympäristöstä huolimatta **vakavaraisuutemme** vahvistui ja **liiketulos** oli 10,3 miljoonaa euroa (16,5 milj. € v. 2021). Vahinkovakuutuksessa kasvu jatkui vahvana.
- LähiTapiola-ryhmän vahva taloudellinen asema luo vakautta yhteiskuntaan ja turvaa omistaja-asiakkaillemme. Se luo myös erinomaisen pohjan omistajatahtomme mukaisesti painottaa asiakaskeskeisyyttä, asiakas-hyödyn kasvattamista sekä pitkäjänteistä ja vastuullista liiketoimintaa kaikkialla Suomessa.
- Vahvat panostuksemme järjestelmä uudistuksiin, digitaalisuuteen sekä automaatioon jatkuivat läpi vuoden.
- Koko Suomen hyvinvointia edistävät vastuullisuuden strategiset tavoitteet ohjaavat ryhmän tekemiä lahjoituksia ja kumppanuustoimintaa. Vuonna kohdistimme lahjoituksia mm. korkeakouluille ja mielenterveyden edistämiseksi. Ukrainaa tuimme niin kriisialueelle kuin Suomeen kohdistuvin lahjoituksin.
- Vahinkovakuuttamisessa** vahvistimme markkinajohtajan asemaamme liikennevakuuttamisessa. Myös maatilavakuuttamisessa olemme markkinajohtaja.

- LähiTapiola Varainhoito -konsernin toiminta alkoi 01.01.2022, kun LähiTapiola Varainhoito Oy (emoyhtiö), Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj, LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy sekä LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy täyryhtiöineen muodostivat konsernin. Samaan aikaan LähiTapiola-ryhmä keskitti sijoitusmyynnin ja asiakaspalvelun organisaation LähiTapiola Varainhoitoon.

Vakuutustoiminnan volyymi ja kannattavuus

	2022	2021
Ensivakuutuksen maksutulo, milj. eur.	77,2	75,2
Muutos %	2,7	1,2
Kate ennen tasoitustamäärän muutosta, milj. eur.	9,0	8,1
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulukua, %	87,3	87,9
Riskisuhde, %	55,5	57,4
Toimintakulusuhde, %	31,8	30,4

Korvaukset ja asiakasedut

	2022	2021
Maksetut korvaukset, milj. eur.	44,7	41,9
Omaetu, milj. eur.	6,7	6,5
S-bonus, milj. eur.	2,4	2,3

Tulos ja vakavaraisuus

	2022	2021
Liiketulos, milj. eur.	10,3	16,5
Kokonaistulos, milj. eur.	-10,4	34,7
Vakavaraisuussuhde, %	301,1	237,7

Vakavaraisuussuhde = hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen (Solvenssi II). Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Tunnuslukujen laskentakaavat on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Tuloslaskelmaerien ja ajanjaksoon liittyvien tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuodentakaisia vastaavan ajanjakson lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuoden 2021 lopun lukuja. Tekstissä vertailukauden luvut ovat suluisia. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

2 Tilikauden merkittävät tapahtumat

2.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutuskantamme muodostuu henkilö- ja maatala-asiakkaista sekä pienistä ja keskisuurista yrityksistä.

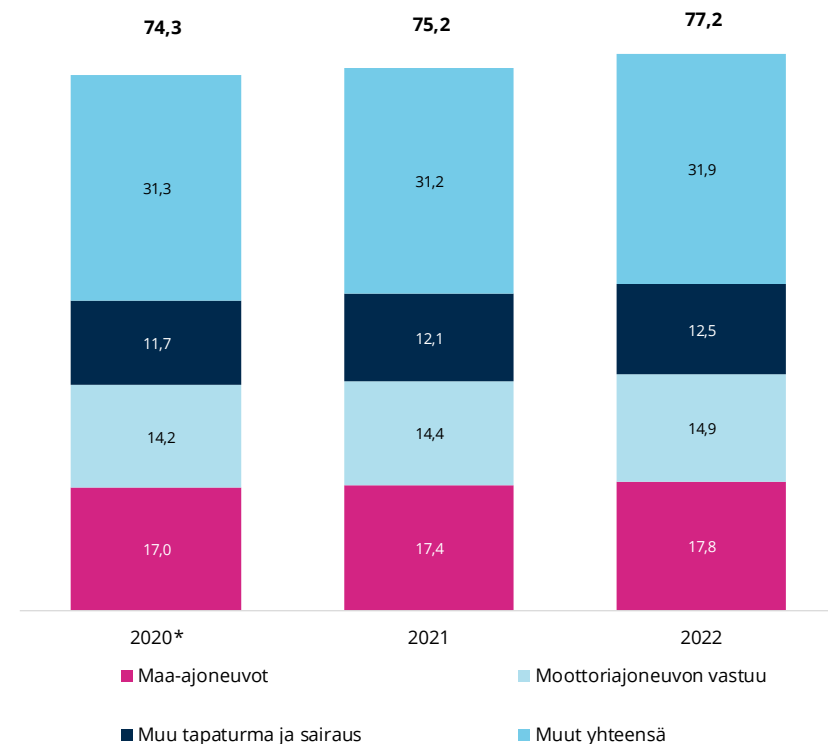
Digitaalinen vuorovaikutus jatkaa vahvaa kasvuaan läpi yhteiskunnan ja korostuu yhä useammin myös asiakaskohtaamisissa. Tavoitteenamme on toimialan paras henkilökohtaisen ja digitaalisen palvelun yhdistelmä. Keskeinen tekijä tavoitteemme saavuttamisessa on monikanavainen järjestelmä uudistus. Kyseisellä vakuutusjärjestelmien kokonaisuudistuksella tähtäämme selkeisiin ja helppokäyttöisiin vakuutus tuotteisiin ja -palveluihin. Paransimme omistaja-asiakkaidemme verkkopalvelun toimintaa ja yhä suurempi osa korvaushakemuksista on automaattisen päätöksenteon piirissä. Toteutamme myös parannuksia yritysasiakkaiden digitaalisiin palveluihin ja kehitimme yritysten sairauskuluvakuutusta.

Ensivakuutuksen maksutulomme oli 77,2 miljoonaa euroa (75,2 milj. €) ja kasvua edelliseen vuoteen oli 2,7 prosenttia. Maksutulon kasvua tukevat korkea asiakaspysyvyys ja myynnin kasvu henkilökohtaisen palvelun kanavissa. Maksutulo kasvoi lähes kaikissa vakuutuslajeissa.

Vahvistimme vuoden 2022 aikana asemaamme liikennevakuutuksen markkinajohtajana: vakuutussopimusten määrällä mitattuna LähiTapiola Länsi-Suomen markkinaosuus oli vuoden lopussa lähes 42 prosenttia. Asiakasmäärämme kasvoi yli 1.500 asiakkaalla.

Maksetut korvaukset kasvoivat vuonna 2022, mutta varsinaisen vakuutustoiminnan kannattavuutta kuvaava riskisuhde säilyi edellisen vuoden tasolla. Koronapandemian rajoitustoimet purettiin kevään aikana ja lisääntynyt yhteiskunnallinen aktiviteetti kasvatti maksettuja korvauksia. Monissa vakuutuslajeissa on palattu jo pandemiaa edeltäville tasoille. Myös korkea inflaatio kasvatti korvauskuluja loppuvuoden aikana.

LähiTapiola Länsi-Suomi Ensivakuutuksen maksutulon kehitys vakuutusluokkaryhmittäin, milj. eur.

*Vuoden 2020 luku on LähiTapiola Lännessä ja LähiTapiola Satakunnan yhteenlaskettu ensivakuutuksen maksutulo.

Korvauskulumme olivat 46,7 miljoonaa euroa (47,0 milj. €) ja **riskisuhteemme** ilman perustekorkokulua 55,5 prosenttia (57,4 %). Omaisuuden ja toiminnan yli 300 000 euron suurvahinkoja sattui 3 kappaletta (0 kpl). Maksoimme asiak-

kaille vahinkovakuutuksen korvauksia 44,7 miljoonaa euroa (41,9 milj. €). Lisäksi hyvitimme vakuutusmaksuista keskittämisetuina 6,7 miljoonaa euroa (6,5 milj. €) ja S-ryhmän bonuksena 2,4 miljoonaa euroa (2,3 milj. €).

Vahinkovakuutuksen volyymin kasvu, panostukset liiketoiminnan kehittämiseen sekä yhteiskunnallisen aktiviteetin lisääntyminen ovat vaikuttaneet toimintakulujen kasvuun. Toimintakulumme olivat 23,5 miljoonaa euroa (21,9 milj. €) ja vahinkovakuuttamisen tehokkuutta mittaava toimintakulusuhteemme nousi 1,4 prosenttiyksikköä ja oli 31,8 prosenttia (30,4 %).

Haastavasta taloudellisesta ympäristöstä huolimatta vahinkovakuutustoimintamme on pysynyt kannattavana. **Vakuutustekninen katteemme** ennen tasoitumäärän muutosta oli 9,0 miljoonaa euroa (8,1 milj. €). **Yhdistetty kulusuhteemme** ilman perustekorkokulua oli 87,3 prosenttia (87,9 %).

Vahinkovakuutuksessa korvauskuluihin sisältyy kertaluontoisia eriä liittyen vastuvelan laskuperusteiden ja laskentatavan muutoksiin. Näiden erien yhteisvaikutus paransi vakuutusteknistä katetta ennen tasoitumäärän muutosta 2,4 miljoonaa euroa. Muutoksista ja niiden vaikutuksista on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen laatisperiaatteissa.

2.2 Sijoitustoiminta ja talouden liiketoiminta

Sijoitustoiminnan tarkoitus on tuottaa arvoa omistaja-asiakkaillemme, ja sijoitustoiminnan tuotoilla mahdollistetaan vakavaraisuuden ylläpitäminen sekä kilpailukykyisten palveluiden tuottaminen asiakkaillemme tulevaisuudessakin.

Vuosi 2022 käynnistyi epävarmoissa tunnelmissa. Venäjän hyökkäyssota, inflaation kiihtyminen, energiakriisi ja rahapolitiikan kiristykset heikensivät talouksien ja rahoitusmarkkinoiden tulevaisuudennäkymiä. Rahoitusmarkkinoille osakkeiden ja joukkolainojen toteutuneet tuotot painuivat tarkastelujaksolla negatiiviseksi ja erityisesti korkosijoitusten toteutuneet tuotot jäivät poikkeuksellisen heikoiksi. Valuuttamarkkinoilla dollari vahvistui euroa vastaan, mikä paransi dollarisijoitusten tuottoja euroissa mitattuna.

Maailman johtavat keskuspankit aloittivat ohjauskorkojen nostot alkuvuonna ja jatkoivat niitä aina vuoden loppuun saakka. Yksittäiset koronnostot ovat olleet poikkeuksellisen suuria, minkä seurauksena rahataloudelliset olosuhteet ovat kiristyneet merkittävästi. Rahapolitiikan kiristykset vaikuttavat realitalouteen 6–18 kuukauden viipeellä, jonka seurauksena johtavien teollisuusmaiden taantuman todennäköisyys on koholla vuonna 2023. Sijoitusmarkkinoiden ja talouspolitiikan tekijöiden näkökulmasta taantuman syvyys, kesto ja laajuus vaikuttavat tuleviin päätöksiin.

Sijoitusmarkkinoiden yleinen heikkous heijastui myös LähiTapiola Länsi-Suomen sijoituksiin. Vuonna 2022 sijoitukset tuottivat kokonaisuutena edellisvuotta heikommin, ja **sijoitustoiminnan nettotuotomme** oli 1,1 miljoonaa euroa (7,7 milj. €). Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli -6,1 prosenttia (8,9 %). Sijoituksista 54,5 prosenttia oli osakesijoituksiin luokiteltavia.

Sijoitustoiminta	2022	2021
Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin, %	-6,1	8,9
Korkosijoitukset	-11,9	0,3
Osakesijoitukset	-5,4	16,7
Kiinteistösijoitukset	3,7	0,8
Sijoitusten allokaatio, %		
Korkosijoitukset	27,6	30,5
Osakesijoitukset	54,5	54,4
Kiinteistösijoitukset	17,9	15,1
Sijoitusomaisuus käyvin arvoin, milj. eur.	300,6	317,0

LähiTapiola-ryhmän monipuolisia säästämisen ja sijoittamisen palveluita tarjoavat LähiTapiola Varainhoito -konsernin yhtiöt: LähiTapiola-rahastojen ja sijoitusasiakkaiden varainhoitajana toimiva LähiTapiola Varainhoito Oy, sijoitusrahastotoimintaa harjoittava Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj, vaihtoehtorahastojen hoitaja LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy tytäryhtiöineen sekä kiinteistösijoituksia hallinnoiva LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy tytäryhtiöineen. LähiTapiola-ryhmän henkivakuutustoimintaa harjoittava LähiTapiola Henkiyhtiö tarjoaa yksityishenkilöille ja yrityksille myönnettävät yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset, yksilölliset eläkevakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset sekä yrityksille myönnettävät ryhmäeläkevakuutukset. Lisäksi LähiTapiola Rahoitus Oy tarjoaa osamaksu- ja rahoitusleasingrahoitusta sekä kaupintapalveluita.

2.3 Luottoluokitus

Luottoluokittaja Standard & Poor's on tehnyt luottoluokitusarvion LähiTapiola-ryhmästä vuodesta 2019 alkaen.

Standard & Poor'sin 21.10.2022 LähiTapiola Vahinkoyhtiölle antamaan A-luokitukseen vakain näkymin vaikuttivat ryhmän vahva vakavaraisuus sekä hyvä

tuloskehitys edellisvuosina. Luokitus ja näkymät olivat vastaavat kuin edellisessä luokituksessa lokakuussa 2021. Standard & Poor's näkee LähiTapiolan säilyttävän johtavan aseman kansallisessa vakuutusmarkkinassa.

3 Vakavaraisuus ja riskiasema

3.1 Vakavaraisuuden hallinta

LähiTapiola Vahinkoyhtiö toimii LähiTapiola-ryhmän vakuutus- ja rahoitusryhmän ylimpänä emoyrityksenä, jonka tehtävänä on varmistaa, että ryhmä ja sen yhtiöt täyttävät lakisääteiset vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset. LähiTapiola-ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuudet lasketaan käyttämällä Solvenssi II -standardikaavaa. Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisäätelyn tilintarkastuksen piiriin.

Vakavaraisuuden hallinta on osa ryhmän ja sen yhtiöiden riskienhallintaa. Vakavaraisuuden hallinnan lähtökohtana on, että ryhmällä ja yhtiöillä on riittävästi vakavaraisuuspääomaa veloitteidensa täyttämiseksi ottaen huomioon odotetut ja odottamattomat tappiot. Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, jonka tarkoituksena on turvata LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden vakavaraisuus. Sopimus määrittelee toimintaperiaatteet päätöksentekomenettelyineen sellaista poikkeuksellista tilannetta varten, jossa jonkin ryhmään kuuluvan yhtiön vakavaraisuus on vaarantunut tai vaarantumassa. Sopimuksen mukaan LähiTapiola Vahinkoyhtiö ja alueyhtiöt ovat velvollisia tarvittaessa pääomittamaan toista ryhmän yhtiötä edellyttäen, että pääomittavan yhtiön oma vakavaraisuus on riittävällä tasolla sekä pääomitusta tehtäessä, että sen jälkeen. Yhteisvastuusopimuksen veloitettavan pääomituksen määrä on rajoitettu suhteessa pääomittavan yhtiön omaan varallisuuteen.

LähiTapiola-ryhmän vahinkovakuutusyhtiöt lukeutuvat toimialan vakavaraisimpiin yhtiöihin Suomessa. Ryhmän kaikkien yhtiöiden vakavaraisuus on tällä hetkellä vahvalla tasolla, jolloin todennäköisyys sille, että joudutaan turvautumaan yhteisvastuusopimuksen mukaisiin pääomituksiin, on hyvin pieni. Ryhmän vakavaraisuuden hallinnasta kerrotaan tarkemmin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeissa kertomuksissa osoitteessa www.lahitapiola.fi. Vuotta 2022 koskeva LähiTapiola-ryhmän kertomus julkaistaan 08.04.2023 mennessä.

3.2 Vakavaraisuusasema

Vakavaraisuussuhteemme (yhtiön hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen) oli 301,1 prosenttia (237,7 %). Siten yhtiömme vakavaraisuutta voidaan pitää vahvana.

Yhtiömme vakavaraisuussuhde vahvistui tilikauden aikana. Kirjanpidon tuloksen kasvu paransi omaa varallisuutta. Markkinariskin pienentyminen ja korkotason voimakas nousu puolestaan laskivat vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan määrää.

Yhtiömme likviditeettitilanne oli hyvällä tasolla tilikauden aikana. Mahdollisiin likviditeettitarpeisiin on varauduttu riittävällä käteisen määrällä ja varmistamalla, että sijoitusomaisuudessa on riittävästi likvidejä sijoituksia, jotka ovat nopeasti muutettavissa käteiseksi.

3.3 Riskiasema

Toimintamme merkittävimmät riskit ovat vakuutusriskit, sijoitustoimintaan liittyvät markkinariskit, operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön ja strategian riskit.

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus tuotteiden hinnoitteluun, inflaatioon, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin, ammattitaitoihin ja jälleenvakuutusuihin.

Markkinariski aiheutuu varojen markkina-arvojen vaihtelusta, joka sisältää muun muassa korkojen, osakekurssien tai valuuttakurssien muutoksen aiheuttaman vaihtelun.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Toimintaympäristön ja strategian riskit sisältävät muun muassa yleiseen toimintaympäristöön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksiin, kilpailuun ja kilpailijoihin sekä strategian sisältöön ja toteuttamiseen liittyvät riskit. Toimintaympäristön ja strategian riskejä korostavat vakuutuslalla samanlainen talouskehityksen epävarmuus ja toimintaympäristön yhä nopeutuva muutosvauhti: muun muassa digitalisaation tuoma murros, toimialaliikumukset, uudenlaiset toimijat ja yhteenliittymät, väestörakenteen muutos, kansainvälistyminen sekä ilmastonmuutos.

Geopoliittiset riskit nousivat Venäjän Ukrainassa aloittamien sotatoimien myötä toimintaympäristön keskeisimmäksi kysymykseksi. Kokonaistilanne on

edelleen hyvin arvaamaton ja sodan laajentuminen mahdollista. Tilanteen johdosta Suomi on päättänyt hakea Pohjois-Atlantin liiton (NATO) jäsenyyttä. Tarkasteluhetkellä liittymisprosessi on edelleen kesken. Talouspakotteet ja vastapakotteet heikentävät kansantalouden näkymiä ja luovat epävarmuutta myös vahinkovakuutustoimintaan. Vakuutusyhtiöiden operatiiviseen toimintaan vaikuttavien kyberhyökkäysten todennäköisyys sekä vakuutusyhtiöissä että niiden vakuuttamien kohteiden osalta on kasvanut. Myös pandemian vaikutukset näkyvät edelleen kansantaloudessa. Sekä Ukrainan sodan, että koronapandemian vaikutusten hallitsemiseksi jatkettiin LähiTapiolassa liiketoiminnan johtoryhmien sekä erityistilanneryhmien toimintaa. Ryhmien tehtävänä oli muodostaa tilannekuva poikkeustilanteiden riskeistä ja vaikutuksista LähiTapiolalle sekä päättää tarvittavista liiketoiminnallisista linjauksista, toiminnallisista ohjeistuksista ja viestinnän sisällöistä.

Toimintaympäristön riskejä lisäävät myös kansainvälisen talouden heikentyneet suhdannenäkymät inflaation kiihtymisen, korkojen nousun ja varallisuusarvojen laskun myötä.

Riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa ja vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Liiketoiminta on jatkunut tilikauden päättymisen jälkeen olennaisilta osin odotusten mukaisena.

5 Tulevaisuuden näkymät

5.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vahinkovakuutuksen markkinanäkymä on sidoksissa talouden realiteetteihin. Rahapolitiikan kiristämisen myötä kansatalous on vajoamassa taantumaan ja korkea inflaatio syö kuluttajien ostovoimaa. Hidastuva kasvu heikentää myös vakuutusten kysyntää. Vahinkovakuutus toimialana on osoittautunut kriisinkestäväksi ja kansantalouden taantumana jäädessä lyhytaikaiseksi vahinkovakuutuksen näkymät ovat kokonaisuutena vakaat. Korkea työllisyysaste tukee osaltaan positiivisesti vahinkovakuutuksen kehitystä.

Vahinkovakuutuksen asiakaspysyvyyden odotetaan säilyvän hyvällä tasolla. Teknologisen kehityksen vauhdittama verkkoasioinnin merkitys kasvaa edelleen.

LähiTapiolan vahinkovakuutustoiminnan kehityspanostukset kohdistuvat laajaan perusjärjestelmäuudistukseen sekä asiakkaiden asiointi- ja ostomahdollisuuksien parantamiseen. Keskitymme omistaja-asiakkaidemme elämänturvan ja hyödyn kasvattamiseen.

5.2 Sijoitusmarkkinoiden näkymät

Sijoitustoiminnan näkymät vuodelle 2023 ovat epävarmat. Suurin yksittäinen riski liittyy suhdannenäkymään. OECD:n ennakoivat suhdanneosoittimet kertovat mahdollisen suhdannepohjan olevan käsillä ja uusi elpyminen voisi käynnistyä keväällä, jolloin talouden kovat faktat kääntyisivät parempaan suuntaan syksyllä 2023.

Suhdannenäkymään liittyy kuitenkin myös muita merkittäviä riskejä. Venäjän hyökkäyssodan laajeneminen, Euroopan energiakriisin paheneminen ja stagflaation syveneminen kasvattaisivat alasuuntaisia riskejä. Lisäksi inflaation sitkeys, rahapolitiikan liian voimakkaat kiristykset ja Kiinan kiinteistösektorin tilanne aiheuttavat epävarmuutta sijoitusmarkkinoilla.

Näiden lähtökohtien valossa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden sijoitustoiminnan näkymiin sisältyy edelleen poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Sijoitustuotoilla on huomattava vaikutus vakuutusyhtiön tuloksessa. Hyvän vakavaraisuustason ja vakavaraisuuden hallintaan panostamisen myötä LähiTapiola-ryhmä on hyvin varautunut sijoitusmarkkinoiden eri kehityskulkuihin.

6 Hallinto ja vastuullisuus

6.1 LähiTapiola-ryhmän rakenne

LähiTapiola-ryhmän vakuutusyhtiöt ovat keskinäisiä yhtiöitä, jolloin niiden omistajia ovat vakuutuksenottajat ja takuupääoman omistajat. LähiTapiola Vahinkoyhtiöllä on vakuutusyrittäjäryhmän ylimpänä emoyrityksenä LähiTapiola-ryhmään ulottuva vastuu ryhmän ja sen yhtiöiden luotettavan hallinnon, vakavaraisuuden valvonnan, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan sekä niihin liittyvän viranomaisraportoinnin järjestämisestä. LähiTapiola-ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet keskinäiset vastuunsa ja työnjakonsa ryhmän sisäisin sopimuksin. LähiTapiola Vahinkoyhtiön tilinpäätös julkaistaan osoitteessa www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset.

6.2 Hallinto ja johtamisjärjestelmä

Noudatamme hallinnossa hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutus- ja rahoitusalaan koskevaan lainsäädäntöön, Finanssivalvonnan antamiin määrä-

yksiin ja ohjeisiin sekä keskinäisiin vakuutusyhtiöihin soveltuvin osin myös listayhtiöiden hallinnointikoodiin. LähiTapiola Vahinkoyhtiö antaa toimintakertomuksesta erillisenä dokumenttina selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisella tavalla (1.1.2020). Selvitys LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on nähtävillä osoitteesta www.lahitapiola.fi/tieto-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset.

6.2.1 Yhtiökokous

LähiTapiola Länsi-Suomen yhtiökokous pidettiin 19.05.2022. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2021, päätettiin yhtiön tuloksen käyttämisestä, myönnettiin vastuuvapaus hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja valittiin yhtiön tilintarkastaja. Kokouksessa vahvistettiin lisäksi hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ja palkkiot sekä valittiin uudet hallintoneuvoston jäsenet.

6.2.2 Hallintoneuvosto

Hallintomallimme vaikuttaa keskeisesti keskinäinen yhtiömuoto, jossa vakuutusentottajat ovat yhtiömme osakkaita. Koska osakkaiden määrä on näin ollen hyvin laaja, on yhtiöiden hallintoneuvostoilla ja hallituksilla juridisten tehtäviensä ohella merkittävä rooli vakuutusyhtiöiden omistajaohjauksessa sekä yhtiöiden ja niiden osakkaiden välisenä vuorovaikutuskanavana.

Hallintoneuvostomme jäsenet ovat Hannu Pitkänen (puheenjohtaja), Maria Hollmén (varapuheenjohtaja), Rami Aarikka, Ari Eklund, Aki Haapaniemi, Hannes Heiskala, Ilkka Hosike, Johanna Huhtala, Ilkka Härmäläinen, Tapio Kallioniemi, Matti Kari, Mari Korkea-aho-Nurmo, Olli Lassila, Jouni Lounas, Sari Lähde, Ilkka Markkula, Esa Mäki, Marjo Mäki-Kantti, Sari Mäkitalo, Jani Niittyniemi, Alf Ojala, Hanna Pere, Petri Rantanen, Risto Rosendahl, Harri Tuomi, Rami Uusitalo, Kai Vainio ja Pauliina Välimaa. Kalle Airisto jäi pois hallintoneuvostosta yhtiökokouksessa 19.05.2022. Ella Marttila puolestaan erosi hallintoneuvostosta 09.06.2022 tultuaan silloin valituksi hallituksen jäseneksi.

Hallintoneuvoston palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.2.1 Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valintaesitysten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessa jäseniä yhtiön

hallintoneuvostoon ja hallitukseen. Nimitystoimikunta valmistelee esitykset hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten valitsemiseksi.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan jäsenet ovat Hannu Pitkänen (puheenjohtaja), Maria Hollmén, Johanna Huhtala, Esa Mäki, Alf Ojala ja Harri Tuomi.

6.2.3 Hallitus

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Hallituksen jäsenet ovat Mikko Koivisto (puheenjohtaja), Petri Peltomaa (varapuheenjohtaja), Jaana Isotalo, Ella Marttila (09.06.2022 alkaen), Tiina Savola ja Rami Tähtinen. Ajalla 01.01 – 09.06.2022 hallituksen jäsenenä oli myös Timo Junnila.

Hallituksen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.4 Johtoryhmä

LähiTapiola Länsi-Suomen johtoryhmä vastaa hallituksen sille antamien tehtävien valmistelusta, päätöksenteosta ja täytäntöönpanosta.

Yhtiön johtoryhmään kuuluvat Pasi Aakula (puheenjohtaja), Marko Hakala, Kirsi Kivikaarre, Jussi Seppälä, Markus Suominen ja Elina Väinölä-Mäki.

6.2.5 Toimitusjohtaja

LähiTapiola Länsi-Suomen toimitusjohtajana toimii Pasi Aakula ja toimitusjohtajan sijaisena Jussi Seppälä.

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä ”Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset”.

6.2.6 Tilintarkastaja

Yhtiökokous valitsi LähiTapiola Länsi-Suomen tilintarkastajana jatkamaan KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Petter Westerback, KHT.

6.2.7 Valvova viranomainen

LähiTapiola Länsi-Suomi on julkisen valvonnan alainen vahinkovakuutusyhtiö, jota valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutustapaa ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seuraa ja arvioi valvottaviensa taloudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintaedellytyksiä sekä toimintaympäristön muutoksia.

6.2.8 Lähipiiri

LähiTapiola Länsi-Suomen lähipiiristä kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

6.3 Henkilöstö ja palkitseminen

LähiTapiola Länsi-Suomen henkilöstön lukumäärä oli tilikaudella keskimäärin 132 (139) henkilöä.

Kannustinpalkkiojärjestelmät ovat keskeinen osa palkitsemisjärjestelmäämme ja niiden tarkoituksena on tukea strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista henkilöstöä kannustamalla ja sitouttamalla. Kannustinpalkkiojärjestelmät koostuvat vuositulospalkkiojärjestelmästä ja ylimmän johdon pitkän aikavälin kannustinpalkkiojärjestelmästä. Palkitsemisjärjestelmää vahvistettaessa pyritään varmistumaan siitä, että se on yhtiön ja LähiTapiola-ryhmän liiketoimintastrategian sekä tavoitteiden ja arvojen mukainen ja että se vastaa yhtiöryhmän pitkän aikavälin etua, ja on sopuosoitussa yhtiöryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa eikä kannusta liialliseen riskinottoon.

Johdon tulospalkkiot perustuvat yhtiön tuloksiin vaikuttaviin elementteihin ja henkilöstö- ja asiakaskokemukseen. Mittarit ovat pääosin virallisiin tunnuslukuuihin perustuvia. Tavoitteet johdetaan yhtiöryhmän strategiasta. Johdon pitkän aikavälin kannustinpalkkio perustuu yhtiöryhmän asiakaskokemuksen strategiin tavoitteisiin, joita mitataan useamman vuoden jaksolta.

LähiTapiola Länsi-Suomen ylimmän johdon eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan. Maksettava eläke perustuu työnantajan maksamiin vakuutusmaksuihin ja niille kertyvään korkotuottoon.

Yhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja tämän sijaiselle tilikauden 2022 aikana maksetut palkat ja palkkiot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. LähiTapiola-ryhmän palkitsemisperiaatteista kerrotaan tarkemmin LähiTapiola-ryhmän palkitsemisraportissa osoitteessa www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/lahitapiola-ryhma/yhtioryhmatietoa/yhtioryhman-hallinto-malli/palkitseminen-lahitapiolassa-.

6.4 Vastuullisuus

LähiTapiola-ryhmän vastuullisuustyön kivijalka on asiakasomisteisuus ja aktiivinen roolimme yhteiskunnassa. Vastuullisuuden vahvistaminen on yksi LähiTapiolan ryhmästrategian tavoitteista: haluamme olla vaikuttavasti vastuullinen kaikkialla Suomessa.

LähiTapiolan ryhmätasoiset vastuullisuustavoitteet ohjaavat myös LähiTapiola Länsi-Suomen vastuullisuustyötä. Liiketoimintalähtöiset vastuullisuustavoitteemme kytkeytyvät vakuuttamiseen ja sijoittamiseen. Haluamme olla riskien ennaltaehkäisyn vaikuttavin kumppani muuttuvien riskien maailmassa. Luomme uusia vastuullisia palveluja ja vahvistamme asemaamme vastuullisen sijoittamisen edelläkävijänä. Etsimme suomalaisia ratkaisuja ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen. Lisäksi vahvistamme oman vastuullisuustyömme perustaa, jotta voimme varmistaa muiden tavoitteidemme saavuttamisen.

Olemme sitoutuneet ryhmänä YK:n ympäristöohjelman alaisiin kestävän vakuuttamisen periaatteisiin (Principles for Sustainable Insurance). Periaatteet määrittelevät vakuutusalan roolin Pariisin ilmastositomuksen ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa. Sijoitustoiminnassa huomioimme kestävän sijoittamisen periaatteet.

Vuonna 2022 rakensimme uuden vastuullisuuden johtamisen mallin. Keväällä toimintansa aloitti uusi vastuullisuuden ohjausryhmä, joka ohjaa vastuullisuuden kehittämistä, vastuullisuustavoitteiden toimeenpanoa ja varmistaa sääntelyn vaatimusten ennakoinnin. Vastuullisuuden johtamista tukee säännöllisesti kokoontuva hallinnon edustajien vastuullisuusryhmä.

Vuonna 2022 LähiTapiola-ryhmän yhtiöt lahjoittivat korkeakouluille ja oppilaitoksille eri puolilla Suomea yhteensä 620 000 euroa taloudellisen elinvoiman ja osaamisen vahvistamiseksi. Ukrainan sodan alettua yhtiöt tekivät nopeasti päätöksen 300 000 euron lahjoituksesta Suomen Punaisen Ristin hätäapukeräykseen. Loppuvuodesta teimme uuden 130 000 euron arvoisen lääkinnällisten tarvikkeiden lahjoituksen, jonka Keskuskauppakamari koordinoi perille yhteistyössä Ukrainan suurlähetystön kanssa.

Kerromme LähiTapiola-ryhmän vastuullisuudesta ja vuoden 2022 toiminnasta erillisessä vastuullisuusraportissa, joka julkaistaan osoitteessa www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset.

7 Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallituksen ehdotus

Hallitus ehdottaa LähiTapiola Länsi-Suomen yhtiökokoukselle, että vuoden 2022 tilikauden voitto, 11 974 921,09 euroa, siirretään varmuusrahastoon ja sieltä käyttörahastoon 100 000 euroa. Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma sen jälkeen oheisen taulukon mukaisesti.

Oma pääoma, eur.	95 967 745,63
Pohjarahasto	6 894 430,76
Takuupääoma	17 877 611,91
Varmuusrahasto	70 650 415,36
Käyttörahasto	545 287,60

Tilinpäätös 01.01. – 31.12.2022

8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Länsi-Suomi

8.1 Tuloslaskelma, LähiTapiola Länsi-Suomi

VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		1.1.2022	-	31.12.2022	1.1.2021	-	31.12.2021
Vakuutusmaksutuotot							
Vakuutusmaksutulo	1	77 172 788,58			75 164 251,05		
Jälleenvakuuttajien osuus		-2 607 064,77		74 565 723,81	-2 728 742,27		72 435 508,78
Vakuutusmaksuvastuun muutos							
Kokonaismuutos		-643 382,00		-643 382,00	-325 311,00		-325 311,00
Jälleenvakuuttajien osuus							
Kokonaismuutos		480,00		480,00	-44 956,00		-44 956,00
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä				-642 902,00			-370 267,00
Vakuutusmaksutuotot yhteensä				73 922 821,81			72 065 241,78
Korvauskulut							
Maksetut korvaukset		-50 048 513,90			-46 853 155,56		
Jälleenvakuuttajien osuus		569 856,85		-49 478 657,05	652 234,45		-46 200 921,11
Korvausvastuun muutos							
Kokonaismuutos		3 336 057,00		3 336 057,00	-327 510,00		-327 510,00
Jälleenvakuuttajien osuus							
Kokonaismuutos		-563 715,41		-563 715,41	-452 293,71		-452 293,71
Korvausvastuun muutos yhteensä				2 772 341,59			-779 803,71
Korvauskulut yhteensä				-46 706 315,46			-46 980 724,82
Liikekulut	3			-18 191 205,43			-16 947 984,62
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta				9 025 300,92			8 136 532,34
Tasoitusmäärän muutos							
Kokonaismuutos		4 712 377,00		4 712 377,00	-4 053 460,00		-4 053 460,00
Vakuutustekninen kate	2			13 737 677,92			4 083 072,34
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		1.1.2022	-	31.12.2022	1.1.2021	-	31.12.2021
Vakuutustekninen kate				13 737 677,92			4 083 072,34
Sijoitustoiminnan tuotot	4	10 230 691,85			11 829 237,93		
Sijoitustoiminnan kulut	4	-9 111 718,10		1 118 973,75	-4 147 507,11		7 681 730,82
Muut tuotot	4						
Muut				1 835 801,95			2 240 441,46
Muut kulut	4						
Muut				-1 671 610,39			-1 510 183,09
Voitto varsinaisesta toiminnasta				15 020 843,23			12 495 061,53
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja				15 020 843,23			12 495 061,53
Tuloverot							
Tilikauden vero		-2 931 449,42			-2 567 570,69		
Aikaisempien tilikausien verot		-114 472,72		-3 045 922,14	42 198,24		-2 525 372,45
Tilikauden voitto				11 974 921,09			9 969 689,08

8.2 Tase, LähiTapiola Länsi-Suomi

VASTAAVAA		31.12.2022		31.12.2021	
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	8	6 173 886,90		6 545 491,83	
Sijoitukset					
Kiinteistösijoitukset	6				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		6 758 665,77	6 758 665,77	7 705 421,66	7 705 421,66
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteysyrityksissä	7				
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		105 715 153,61	105 715 153,61	93 795 091,34	93 795 091,34
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	7	150 342 060,76		155 757 399,26	
Rahoitusmarkkinavälineet		2 266 543,44	152 608 604,20	2 754 772,06	158 512 171,32
		265 082 423,58		260 012 684,32	
Saamiset					
Ensivakuutustoiminnasta	12				
Vakuutuksenottajilta		13 813 271,01	13 813 271,01	13 036 667,37	13 036 667,37
Jälleenvakuutustoiminnasta			389 328,21		592 886,20
Muut saamiset			609 538,69		910 413,51
		14 812 137,91		14 539 967,08	
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	8	194 428,09		259 237,45	
Muut aineelliset hyödykkeet		59 072,50	253 500,59	73 001,10	332 238,55
Rahat ja pankkisaamiset			4 476 084,24		5 162 874,57
			4 729 584,83		5 495 113,12
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat			30 390,34		21 444,20
Muut siirtosaamiset			233 887,74		423 524,29
			264 278,08		444 968,49
Vastaavaa yhteensä		291 062 311,30		287 038 224,84	
VASTATTAVAA		31.12.2022		31.12.2021	
Oma pääoma					
	9				
Pohjarahasto		6 894 430,76		6 894 430,76	
Takuupääoma		17 877 611,91		17 877 611,91	
Muut rahastot		59 220 781,87		50 975 775,77	
Tilikauden voitto/tappio		11 974 921,09		9 969 689,08	
		95 967 745,63		85 717 507,52	
Vakuutustekninen vastuuvelka					
Vakuutusmaksuvastuu		30 762 357,00		30 118 975,00	
Jälleenvakuuttajien osuus		-480,00	30 761 877,00	0,00	30 118 975,00
Korvausvastuu		97 359 857,00		100 695 914,00	
Jälleenvakuuttajien osuus		-4 789 585,34	92 570 271,66	-5 353 300,75	95 342 613,25
Tasoitusbäärä			62 556 835,00		67 269 212,00
		185 888 983,66		192 730 800,25	
Velat					
	12				
Ensivakuutustoiminnasta		1 339 485,18		1 403 022,57	
Jälleenvakuutustoiminnasta		21 377,67		27 065,94	
Muut velat		5 435 167,71		4 712 906,52	
		6 796 030,56		6 142 995,03	
Siirtovelat		2 409 551,45		2 446 922,04	
Vastattavaa yhteensä		291 062 311,30		287 038 224,84	

8.3 Epäsuora rahoituslaskelma, LähiTapiola Länsi-Suomi

Liiketoiminnan rahavirta	31.12.2022	31.12.2021
Voitto varsinaisesta toiminnasta	15 020 843,23	12 495 061,53
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	-6 841 816,59	5 203 530,71
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	7 694 743,28	-1 181 629,54
Realisoitumattomat kurssivoitot/-tappiot		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 486 586,53	1 417 945,57
Muut oikaisut	-1 993 349,04	-1 603 136,31
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	15 367 007,41	16 331 771,96
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-91 480,42	469 472,78
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	615 664,94	1 346 985,27
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	15 937 053,18	9 675 933,71
Maksetut välittömät verot	-3 045 922,14	-2 525 372,45
Liiketoiminnan rahavirta	12 891 131,04	7 150 561,26
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-12 764 482,54	-15 688 599,40
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	1 993 349,04	1 603 136,31
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-1 036 243,64	-1 013 646,71
Investointien rahavirta	-11 807 377,14	-15 099 109,80
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	-1 724 682,98	-506 429,96
Rahoituksen rahavirta	-1 724 682,98	-506 429,96
Rahavarojen muutos	-640 929,08	-8 454 978,50
Rahavarat tilikauden alussa	5 162 874,57	5 145 556,77
Rahavarat tilikauden lopussa	4 476 084,24	5 162 874,57

8.4 Tunnusluvut, LähiTapiola Länsi-Suomi

	milj. eur				
Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	2022	2021	2020	2019	2018
Liiketulos	10,3	16,5	3,1	6,8	1,9
Kokonaistulos	-10,4	34,7	4,9	15,6	-4,4
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin) prosentteina	-6,1	8,9	2,1	8,9	-1,1
Kokonaispääoman tuotto, %	-3,0	11,0	3	9,6	-2,2
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	132	139	80,3	85	85,7
Henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna	132	139	80	85	85,7
Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Vakuutusmaksutulo	77,2	75,2	39,5	38,3	37,9
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua, %	62,7	64,4	69,6	68,7	79,4
Vahinkosuhde, %	63,2	65,2	70,9	70,2	81,0
Liikekulusuhde, %	24,6	23,5	25,1	24,4	25,0
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua, %	87,3	87,9	94,6	93,1	104,5
Yhdistetty kulusuhde, %	87,8	88,7	95,9	94,6	106,1

8.5 Liitetiedot, LähiTapiola Länsi-Suomi

Tuloslaskelman liitteet, LähiTapiola Länsi-Suomi

1. Vakuutusmaksutulo

	2022	2021
Ensivakuutus		
Kotimaasta	77 172 788,58	75 164 251,05
Ensivakuutus yhteensä	77 172 788,58	75 164 251,05
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	77 172 788,58	75 164 251,05

1.1 Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät

	2022	2021
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	161 569,79	179 097,92
Jakojärjestelmämaksut	1 791 788,07	2 013 897,85
Vakuutusmaksuvero	16 390 213,90	16 053 077,79
Palosuojelumaksu	272 913,85	270 720,54
Liikenneturvallisuusmaksu	150 156,05	143 962,90
Yhteensä	18 766 641,66	18 660 757,00

2. Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

		Vakuutus- maksutulo ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleen- vakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleen- vakuuttajien osuus	Vakuutus- tekninen kate ennen sijoitus- toiminnan nettotuottoa
Muu tapaturma ja sairaus	2022	12 513 721,74	12 427 609,74	-8 419 373,45	-2 957 947,57	-20 548,79	1 029 739,93
	2021	12 123 655,11	11 962 990,11	-7 585 526,83	-2 749 194,10	-21 485,46	1 606 783,72
	2020	6 002 709,08	5 937 648,08	-4 398 101,56	-1 427 026,07	-11 859,53	100 660,92
Moottorijoneuvon vastuu	2022	14 929 565,40	14 724 040,40	-4 749 154,78	-3 539 929,84	-925 736,13	5 509 219,65
	2021	14 389 670,15	14 297 491,15	-10 591 202,84	-3 347 907,40	-445 695,67	-87 314,76
	2020	7 320 397,23	7 255 830,23	-3 681 732,17	-1 789 475,47	-367 148,61	1 417 473,98
Maa-ajoneuvot	2022	17 812 441,10	17 701 348,10	-14 234 484,57	-4 278 954,86	-44 994,46	-857 085,79
	2021	17 427 619,50	17 221 032,50	-12 600 378,71	-3 997 240,84	-58 041,12	565 371,83
	2020	8 821 423,41	8 679 882,41	-6 662 649,08	-2 072 223,89	10 859,29	-44 131,27
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	2022	1 062 048,50	973 365,50	-468 880,83	-214 317,42	-917,46	289 249,79
	2021	889 675,89	841 731,89	-397 338,52	-190 261,76	-822,43	253 309,18
	2020	478 714,20	472 542,20	-178 050,37	-116 704,92	-431,43	177 355,48
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2022	25 944 096,88	25 859 179,88	-16 672 399,11	-6 331 596,85	-1 239 118,62	1 616 065,30
	2021	25 645 072,33	25 839 760,33	-14 017 950,17	-6 084 882,69	-1 466 853,18	4 270 074,29
	2020	14 366 542,94	14 207 700,94	-10 787 322,75	-3 482 171,01	-44 953,74	-106 746,56
Vastuu	2022	2 448 547,52	2 423 632,52	-932 556,88	-578 286,91	-18 692,27	894 096,46
	2021	2 352 144,05	2 358 708,05	-1 023 894,51	-548 093,10	-22 993,30	763 727,14
	2020	1 246 218,88	1 245 632,88	-734 406,75	-300 776,36	-12 198,66	198 251,11
Oikeusturva	2022	1 822 298,25	1 781 031,25	-1 008 915,88	-421 244,26	0,00	350 871,11
	2021	1 721 429,61	1 695 600,61	-879 122,55	-387 505,56	0,00	428 972,50
	2020	867 518,89	854 692,89	-408 763,61	-206 842,79	0,00	239 086,49
Muut	2022	640 069,19	639 199,19	-226 691,40	-153 347,67	-66 015,65	193 144,47
	2021	614 984,41	621 625,41	-85 251,43	-150 114,70	-50 650,84	335 608,44
	2020	356 550,78	363 769,78	-752 597,46	-92 984,36	-6 776,07	-488 588,11
Ensivakuutus yhteensä	2022	77 172 788,58	76 529 406,58	-46 712 456,90	-18 475 625,38	-2 316 023,38	9 025 300,92
	2021	75 164 251,05	74 838 940,05	-47 180 665,56	-17 455 200,15	-2 066 542,00	8 136 532,34
	2020	39 460 075,41	39 017 699,41	-27 603 623,75	-9 488 204,87	-432 508,75	1 493 362,04
Yhteensä	2022	77 172 788,58	76 529 406,58	-46 712 456,90	-18 475 625,38	-2 316 023,38	9 025 300,92
	2021	75 164 251,05	74 838 940,05	-47 180 665,56	-17 455 200,15	-2 066 542,00	8 136 532,34
	2020	39 460 075,41	39 017 699,41	-27 603 623,75	-9 488 204,87	-432 508,75	1 493 362,04
Tasoisuudmäärän muutos	2022						4 712 377,00
	2021						-4 053 460,00
	2020						-158 918,00
Vakuutustekninen kate	2022						13 737 677,92
	2021						4 083 072,34
	2020						1 334 444,04

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain

	2022	2021
Maksetut korvaukset	5 314 203,88	4 977 458,66
Liikekulut	18 191 205,43	16 947 984,62
Sijoitustoiminnan hoitokulut	316 545,33	412 107,51
Muut kulut	1 586 714,28	1 488 344,66
Yhteensä	25 408 668,92	23 825 895,45

3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut

	2022	2021
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	2 043 853,39	1 407 241,21
Muut vakuutusten hankintamenot	4 958 144,17	5 303 805,15
	<u>7 001 997,56</u>	<u>6 711 046,36</u>
Vakuutusten hoitokulut	6 698 618,53	5 507 493,39
Hallintokulut	4 775 009,29	5 236 660,40
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-284 419,95	-507 215,53
<i>Yhteensä</i>	<u>18 191 205,43</u>	<u>16 947 984,62</u>

3.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1 Henkilöstökulut

	2022	2021
Palkat ja palkkiot	7 082 987,64	7 366 531,40
Eläkekulut	1 309 414,52	1 252 790,17
Muut henkilösivukulut	237 125,72	323 181,01
<i>Yhteensä</i>	<u>8 629 527,88</u>	<u>8 942 502,58</u>

3.3.2 Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja/toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja palkkiot	442 615,15	439 002,66
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallitus ja hallituksen varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	114 500,00	147 600,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallintoneuvosto ja hallintoneuvoston varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	69 250,00	87 200,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

3.3.3 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Henkilöstö	132	139
------------	-----	-----

3.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltyinä toimeksiantoryhmittäin

	2022	2021
Tilintarkastus	8 602,81	8 383,90
Tilintarkastuslain 1§:n 1:n momentin 2 kohdassa		
Muut palvelut	0,00	3 244,20
<i>Yhteensä</i>	<u>8 602,81</u>	<u>11 628,10</u>

4. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely sekä muiden tuottojen ja kulujen erittely

4.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot	2022	2021
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Osinkotuotot	3 613 522,17	3 419 404,80
<i>Yhteensä</i>	3 613 522,17	3 419 404,80
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin		
Korkotuotot	0,00	3 620,00
<i>Yhteensä</i>	0,00	3 620,00
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin		
Muut tuotot	386 156,19	455 589,67
<i>Yhteensä</i>	386 156,19	455 589,67
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	2 575 952,35	984 273,25
Korkotuotot	166 393,06	109 610,41
Muut tuotot	747 301,03	805 563,01
<i>Yhteensä</i>	3 489 646,44	1 899 446,67
Yhteensä	7 489 324,80	5 778 061,14
Arvon alentumisten palautukset	539 958,68	2 286 151,03
Myyntivoitot	2 201 408,37	3 765 025,76
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	10 230 691,85	11 829 237,93
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista		
Saman konsernin yritykset	0,00	37,00
Muut yritykset	-412 333,08	-481 850,62
<i>Yhteensä</i>	-412 333,08	-481 813,62
Kulut muista sijoituksista	-228 542,98	-354 681,48
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Omistusyhteisyritykset	0,00	-15 610,57
Muut yritykset	-28 080,75	-28 990,50
<i>Yhteensä</i>	-28 080,75	-44 601,07
Yhteensä	-668 956,81	-881 096,17
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-8 234 701,96	-1 104 521,49
<i>Yhteensä</i>	-8 234 701,96	-1 104 521,49
Myyntitappiot	-208 059,33	-2 161 889,45
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-9 111 718,10	-4 147 507,11
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonnäkökohtia ja niiden oikaisua	1 118 973,75	7 681 730,82
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	1 118 973,75	7 681 730,82

4.2 Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot	2022	2021
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan tuotot	1 801 048,77	2 140 173,59
Muut tuotot	34 753,18	100 267,87
<i>Yhteensä</i>	<u>1 835 801,95</u>	<u>2 240 441,46</u>
Muut kulut		
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan kulut	-1 586 714,28	-1 488 344,66
Muut kulut	-84 896,11	-21 838,43
<i>Yhteensä</i>	<u>-1 671 610,39</u>	<u>-1 510 183,09</u>

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero sekä ei-suojaavien johdannaisten arvostusero

5.1 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	2022		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyrityksissä	1,00	1,00	0,00
Muut kiinteistöosakkeet	6 758 664,77	6 758 664,77	7 033 858,00
	6 758 665,77	6 758 665,77	7 033 858,00
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	105 715 153,61	105 715 153,61	115 698 882,01
	105 715 153,61	105 715 153,61	115 698 882,01
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	150 342 060,76	150 342 060,76	171 082 071,65
Rahoitusmarkkinavälineet	2 266 543,44	2 266 543,44	2 253 959,11
	152 608 604,20	152 608 604,20	173 336 030,76
	265 082 423,58	265 082 423,58	296 068 770,77
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:			
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)			
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta			962,78
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			30 986 347,19
Sijoitukset	2021		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyrityksissä	1,00	1,00	0,00
Muut kiinteistöosakkeet	7 705 420,66	7 705 420,66	8 261 778,00
	7 705 421,66	7 705 421,66	8 261 778,00
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	93 795 091,34	93 795 091,34	101 755 361,07
	93 795 091,34	93 795 091,34	101 755 361,07
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	155 757 399,26	155 757 399,26	198 967 260,83
Rahoitusmarkkinavälineet	2 754 772,06	2 754 772,06	2 754 923,20
	158 512 171,32	158 512 171,32	201 722 184,03
	260 012 684,32	260 012 684,32	311 739 323,10
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:			
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)			
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta			-2 382,26
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			51 726 638,78

6. Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset:

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Hankintameno 1.1.	10 078 197,60
Lisäykset	99 824,88
Vähennykset	-968 555,89
Siirrot erien välillä	1 445,12
Hankintameno 31.12.	9 210 911,71
Arvon alentumiset 1.1.	-2 372 775,94
Tilikauden arvonalentumiset	-79 470,00
Arvon alentumiset 31.12.	-2 452 245,94
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 758 665,77

Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:

Jäljellä oleva hankintameno	785 000,00
Kirjanpitoarvo	785 000,00
Käypä arvo	785 000,00

7. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrityksissä

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä

2022

2021

Hankintameno 1.1.	94 772 423,05	89 035 624,59
Lisäykset	17 717 851,46	9 060 247,56
Vähennykset	-5 406 250,75	-3 323 449,10
Hankintameno 31.12.	107 084 023,76	94 772 423,05
Arvon alentumiset 1.1.	-977 331,71	-1 041 898,24
Tilikauden arvonalentumiset	-438 762,78	-70 659,88
Arvon alentumisten palautukset	47 224,34	135 226,41
Arvon alentumiset 31.12.	-1 368 870,15	-977 331,71
Kirjanpitoarvo 31.12.	105 715 153,61	93 795 091,34

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä

Hankintameno 1.1.	0,00	5 542 349,18
Vähennykset	0,00	-5 542 349,18
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Arvon alentumiset 1.1.	0,00	-1 870 235,28
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	0,00	1 870 235,28
Arvon alentumiset 31.12.	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00

Omistusyhteisyritysten liikkeeseenlaskemat rahoitus- ja lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä

Hankintameno 1.1.	0,00	400 000,00
Vähennykset	0,00	-66 666,67
Siirrot erien välillä	0,00	-333 333,33
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00

Yhteensä

105 715 153,61

93 795 091,34

7.1 Sijoitukset LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvissa yrityksissä

Osakkeet ja osuudet, käyttöomaisuus	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	3) Espoo	1,5	672 801 081,89	55 497 834,39
LähiTapiola Palvelut Oy	3) Espoo	0,8	10 134 952,70	-1 668 054,89
LähiTapiola Rahoitus Oy	3) Espoo	2,8	107 077 889,86	13 618 104,45
LähiTapiola Varainhoito Oy	3) Espoo	1,3	73 574 560,12	-5 505 027,51
Yhteensä			863 588 484,57	61 942 856,44

Osakkeet ja osuudet, sijoitusomaisuus	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Aluekiinteistöt Ky -konserni	3) Espoo	5,7	26 200 887,41	84 135,24
LähiTapiola Kiinteistösijoitus I Ky	3) Espoo	3,0	23 123 930,75	-1 043 015,18
LähiTapiola KR PK2 Ky -konserni	3) Espoo	5,3	14 739 075,86	559 774,13
LähiTapiola Pääomasijoitus GP Oy	3) Espoo	3,0	423,21	-60,00
LähiTapiola Pääomasijoitus I Ky	3) Espoo	3,0	74 445 938,82	17 468 894,53
LähiTapiola Pääomasijoitus II Ky	3) Espoo	1,9	186 245 843,24	21 534 952,99
LähiTapiola Pääomasijoitus III Ky	3) Espoo	1,6	93 847 895,35	11 001 250,93
LähiTapiola Pääomasijoitus IV Ky	3) Espoo	1,8	164 503 965,63	2 815 849,24
LähiTapiola Rahoitusyhtiö I Ky	3) Espoo	2,5	551 747 792,31	5 764 282,09
LähiTapiola Tampereen Tornit Ky	3) Espoo	3,3	47 615 243,60	-2 500 000,00
LähiTapiola Tontit GP I Oy	3) Espoo	3,2	134 426,65	6 760,73
LähiTapiola Tontit I Ky	3) Espoo	3,2	44 935 644,26	3 835 644,18
LähiTapiola Tontit II Ky	3) Espoo	4,9	20 479 092,06	869 173,28
LähiTapiola Velkasijoitus I Ky	3) Espoo	2,6	167 595 317,69	6 751 228,69
LähiTapiola Velkasijoitus II Ky	3) Espoo	2,2	153 676 220,42	2 166 665,38
LähiTapiola Yhteiset Kiinteistöt Ky	3) Espoo	4,2	177 711 092,79	3 811 055,18
LähiTapiola Yritysrahoitus I Ky	3) Espoo	2,7	622 194 921,27	17 846 342,89
Yhteensä			2 369 197 711,32	90 972 934,30

7.2 Muut sijoitukset

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat					
Muut		3 365,00	2 570,73	73 731,50	
Yhteensä		3 365,00	2 570,73	73 731,50	

Sijoitusrahastot

Amundi ETF MSCI EM Asia UCITS ETF	1 018 329,51	1 057 189,42	Ranska
BNP Paribas Global Senior Corporate Loans	2 951 294,05	2 951 294,05	Ranska
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Eurooppa ESG	13 616 464,72	15 217 209,07	Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Pitkäkorko ESG	7 356 775,17	7 356 775,17	Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Yrityslaina ESG	1 887 910,25	1 887 910,25	Suomi
Erikoissijoitusrahasto LähiTapiola AIF USA ESG	3 637 284,21	5 647 374,79	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi A	9 193 877,48	11 070 579,35	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Keskisuuret ESG A	4 453 786,34	5 026 589,53	Suomi
LähiTapiola High Yield A	12 489 751,42	12 489 751,42	Suomi
LähiTapiola Hyvinvointi ESG A	1 426 455,54	2 855 634,37	Suomi
LähiTapiola Kasvu ESG A	1 367 633,18	1 798 164,11	Suomi
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG A	3 167 846,57	3 604 541,77	Suomi
LähiTapiola Kehittävät Korkomarkkinat A	11 190 077,81	11 190 077,81	Suomi
LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko A	1 210 040,21	1 210 040,21	Suomi
LähiTapiola Kestävä Ympäristö A	1 559 372,60	2 520 470,57	Suomi
LähiTapiola Korkomaailma A	1 722 508,44	1 919 053,21	Suomi
LähiTapiola Lyhytkorko ESG A	1 638 238,46	1 638 238,46	Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko ESG A	9 223 109,79	9 223 109,79	Suomi
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG A	6 615 120,94	7 362 123,58	Suomi
LähiTapiola Pohjoismaat ESG A	2 712 886,87	3 252 433,26	Suomi
LähiTapiola Reaalikorko ESG A	4 745 999,16	4 745 999,16	Suomi
LähiTapiola Sijoituskiinteistöt A	3 456 509,20	4 047 572,27	Suomi
LähiTapiola USA Ilmastoindeksi A	4 100 302,96	6 307 732,49	Suomi
LähiTapiola USA Keskisuuret ESG A	1 610 995,26	3 963 805,61	Suomi
LähiTapiola Yrityskorko ESG A	2 921 448,27	2 921 448,27	Suomi
PIMCO GIS Emerging Markets Bond ESG Fund	3 984 373,07	3 984 373,07	Irlanti
S-Pankki Fenno Osake	3 704 312,64	6 043 299,33	Suomi
S-Pankki Kehittävät Markkinat ESG Osake	3 251 426,77	3 637 212,01	Suomi
Sijoitusrahasto LähiTapiola Eurooppa HY ESG B	6 939 401,59	6 939 401,59	Suomi
Xtrackers MSCI Emerging Markets UCITS ETF	1 732 486,25	1 732 486,25	Luxemburg
Muut	681 273,55	982 817,55	
Yhteensä	135 567 292,28	154 584 707,79	
Pääomasijoitusrahastot			
DEAS Property Fund Finland I Ky	5 091 514,72	5 091 514,72	Suomi
ICECAPITAL Residential Property Fund I Ky	1 425 196,85	1 974 099,47	Suomi
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi Ky	3 073 559,75	3 992 945,85	Suomi
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky	2 947 611,45	2 947 611,45	Suomi
LähiTapiola Yhteiskuntakiinteistöt Suomi Ky	2 000 000,01	2 007 589,56	Suomi
Muut	234 315,00	409 871,31	
Yhteensä	14 772 197,78	16 423 632,36	
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet yhteensä	3 365,00	150 342 060,79	171 082 071,65

8. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

2022

	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Kalusto
Hankintameno 1.1.	10 642 546,75	682 811,00	1 493 328,14
Lisäykset	364 979,00	787 825,37	0,00
Vähennykset	-197 516,10	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	447 698,00	-447 698,00	0,00
Hankintameno 31.12.	11 257 707,65	1 022 938,37	1 493 328,14
Kertyneet poistot 1.1.	-4 779 865,92	0,00	-1 234 090,69
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	94 883,97	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-1 421 777,17	0,00	-64 809,36
Kertyneet poistot 31.12.	-6 106 759,12	0,00	-1 298 900,05
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 150 948,53	1 022 938,37	194 428,09

9. Oman pääoman muutokset ja arvonorotusrahaston erittely

9.1 Oman pääoman muutokset

	1.1.2022	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2022
Pohjarahasto	6 894 430,76	0,00	0,00	6 894 430,76
Takuupääoma	17 877 611,91	0,00	0,00	17 877 611,91
Varmuusrahasto	50 600 488,17	9 769 689,08	-1 594 682,98	58 775 494,27
Käyttöraho	375 287,60	200 000,00	-130 000,00	445 287,60
Tilikauden voitto	9 969 689,08	11 974 921,09	-9 969 689,08	11 974 921,09
Oman pääoman muutokset yhteensä	85 717 507,52	21 944 610,17	-11 694 372,06	95 967 745,63

9.2 Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

31.12.2022

Tilikauden voitto	11 974 921,09
+ Muu vapaa pääoma	
Varmuusrahasto	58 775 494,27
Käyttöraho	445 287,60
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	71 195 702,96

10. Korvausvastuu

2022

2021

Korvausvastuun riittävyys

Muu tapaturma ja sairaus	742 529,91	732 001,84
Moottoriajoneuvon vastuu	4 956 705,96	-1 815 075,91
Maa-ajoneuvot	837 621,45	626 971,13
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	8 979,29	16 205,57
Palo- ja muu omaisuusvahinko	803 461,44	2 837 003,68
Vastuu	454 269,53	308 024,20
Oikeusturva	-201 812,91	-97 441,36
Muut	273,98	99 034,08
	7 602 028,65	2 706 723,23

11. Laskennalliset verovelat

2022

2021

Arvostuseroista laskettu verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana

1 534 900,00	2 558 500,00
1 534 900,00	2 558 500,00

12. Saamiset ja velat

12.1 Saamisten erittely

2022

2021

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Muut saamiset

11 479,46

58 169,92

11 479,46

58 169,92

12.2 Velkojen erittely

2022

2021

Velat saman konsernin yrityksille

Ostovelat

591 416,00

491 130,00

Muut velat

251 666,07

204 770,57

843 082,07

695 900,57

12.3 Siirtovelkojen erittely

2022

2021

Velat henkilöstölle

1 896 127,79

1 905 211,89

Muut siirtovelat

513 423,66

541 710,15

2 409 551,45

2 446 922,04

13. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

13.1 Vakuudet

	2022	2021
	Vakuudet/pantit /takaukset yms. sitoumukset	Velan määrä Vakuudet/pantit /takaukset yms. sitoumukset
Leasingvastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	23 588,64	22 476,00
Seuraavina vuosina maksettava määrä	23 866,80	27 870,24
	<u>47 455,44</u>	<u>50 346,24</u>
Vuokravastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	296 403,74	116 156,88
Seuraavina vuosina maksettava määrä	104 877,25	121 050,23
	<u>401 280,99</u>	<u>237 207,11</u>
Arvonlisäverovastuut		
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen		
Konserniyritykset	863 667,37	-895 841,84
Yhteistoimintayritykset	1 603 256,12	-1 149 261,87
	<u>2 466 923,49</u>	<u>-2 045 103,71</u>
<i>Positiivinen alv-vastuu = alv-velka</i>		
<i>Negatiivinen alv-vastuu = alv-saaminen</i>		
Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu		
- 10 v. tarkistuskausi		
Muut ryhmän yritykset	78 779 260,49	41 315 064,70
	<u>78 779 260,49</u>	<u>41 315 064,70</u>
Muut vastuusitoumukset		
Sijoitussitoumukset	36 850 459,91	51 892 287,24
Merkintäsitoumukset	0,00	269 217,51
	<u>36 850 459,91</u>	<u>52 161 504,75</u>

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, joka määrittelee periaatteet LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön johtaman ryhmittymän yhtiöiden vakavaraisuuden varmistamiseksi. Yhteisvastuusopimuksesta on kerrottu tarkemmin toimintakertomuksen Vakavaraisuus ja riskienhallinta -osiossa.

14. Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiön lähipiirireksteri on laadittu VYL:n lähipiirimääritelmän mukaisesti.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

Yhtiö ei ole myöntänyt lainoja lähipiirilleen.

Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvästä vastuusitoumuksesta on kerrottu liitteellä 13.

Tulosanalyysi ja muut liitetiedot, LähiTapiola Länsi-Suomi

TULOSANALYYSI

	2022	2021	Muutos	€1 000 Muutos %
Vakuutusmaksutuotot	73 923	72 065	1 858	2,6 %
Korvauskulut	-46 706	-46 981	274	-0,6 %
Liikekulut	-18 191	-16 948	-1 243	7,3 %
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	9 025	8 137	889	10,9 %
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut	1 119	7 682	-6 563	-85,4 %
Muut tuotot ja kulut	164	730	-566	-77,5 %
Liikevoitto	10 308	16 549	-6 240	-37,7 %
Tasoitusmäärän muutos	4 712	-4 053	8 766	-216,3 %
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	15 021	12 495	2 526	20,2 %
Tuloverot ja muut välittömät verot	-3 046	-2 525	-521	20,6 %
Kauden voitto	11 975	9 970	2 005	20,1 %
Liikevoitto	10 308	16 549	-6 240	-37,7 %
Arvostuserojen muutos	-20 740	18 201	-38 941	-214,0 %
Kokonaistulos	-10 432	34 749	-45 181	-130,0 %

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitusjakauma käyvin arvoin 1.1. - 31.12.2022

Korkosijoitukset yhteensä

Lainasaamiset ¹⁾

Joukkovelkakirjalainat

Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}

Osakesijoitukset yhteensä

Noteeratut osakkeet ³⁾

Pääomasijoitukset ⁴⁾

Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾

Kiinteistösijoitukset yhteensä

Suorat kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset

Sijoitukset yhteensä

Johdannaisten vaikutus ⁹⁾

Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä

Perusjakauma				Riskijakauma		
31.12.2022		31.12.2021		31.12.2022		31.12.2021
milj. eur	%	milj. eur	%	milj. eur	%	%
82,9	27,6	96,6	30,5	82,9	27,6	30,5
76,8	25,6	87,8	27,7	76,8	25,6	27,7
6,1	2,0	8,8	2,8	6,1	2,0	2,8
163,8	54,5	172,6	54,4	163,8	54,5	54,4
74,3	24,7	95,8	30,2	74,3	24,7	30,2
83,2	27,7	71,4	22,5	83,2	27,7	22,5
6,3	2,1	5,4	1,7	6,3	2,1	1,7
53,8	17,9	47,8	15,1	53,8	17,9	15,1
7,0	2,3	8,3	2,6	7,0	2,3	2,6
46,8	15,6	39,5	12,5	46,8	15,6	12,5
300,6	100,0	317,0	100,0	300,6	100,0	100,0
300,6	100,0	317,0	100,0	300,6	100,0	100,0

Jvk-salkun modifioitu duraatio

4,1

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taanneytävasti).

Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia, tulee tästä antaa tieto.

9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/-.

Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana 'Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä'-rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle 1.1. - 31.12.2022

	Netto- tuottojen markkina- arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle				
			2022	2021	2020	2019	2018
	milj. eur	milj. eur	%	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	-11,9	100,2	-11,9	0,3	1,6	6,3	-2,5
Lainasaamiset ¹⁾							
Joukkovelkakirjalainat	-11,8	89,2	-13,2	0,4	1,9	7,1	-2,7
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	-0,1	11,0	-0,9	-0,2	-0,6	0,4	-0,4
Osakesijoitukset yhteensä	-9,3	171,7	-5,4	16,7	3,7	13,7	-1,7
Noteeratut osakkeet ³⁾	-13,8	92,6	-14,9	24,7	4,6	23,2	-5,9
Pääomasijoitukset ⁴⁾	3,6	73,7	4,8	8,5	2,8	4,2	5,6
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,9	5,4	17,2	4,4	2,1	4,3	-0,4
Kiinteistösijoitukset yhteensä	1,9	50,6	3,7	0,8	-2,0	1,3	4,6
Suorat kiinteistösijoitukset	-0,3	7,8	-4,1	-15,0	-33,6	-16,0	-10,0
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	2,2	42,8	5,1	5,3	0,6	3,2	6,7
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,4	-1,3
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,4	-1,3
Sijoitukset yhteensä	-19,4	322,6	-6,0	9,1	2,2	9,1	-1,0
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-0,2				0,0	0,0	0,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	-19,6	322,6	-6,1	8,9	2,1	8,9	-1,1

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualla

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LähiTapiola Länsi-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Länsi-Suomi) tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien mukaisesti. Lisäksi noudatetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettua asetusta ja kirjanpitoasetuksen säännöksiä siten kuin edellä olevassa asetuksessa säädetään sekä vakuutusyhtiöitä valvoen viranomaisten, sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan, päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

9.1 Laatimisperiaatteet

9.1.1 Aineettomien hyödykkeiden arvostus ja jaksotus

Muut pitkävaikutteiset menot

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen peruseräparannusmenot sekä ICT-järjestelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot. Ne esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä.

9.1.2 Sijoitusten arvostus ja jaksotus

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintameno määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoihin on voitu tehdä arvonnkorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoitusomaisuudeksi katsottavan kiinteistön tai kiinteistöosakkeen arvonnkorotuksen vastaerä on tuloutettu tuloslaskelmassa vuodesta 1978 lähtien, ja sitä aikaisemmin tehty arvonnkorotukset on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan sijoituksen vastaerä on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehty arvonnkorotukset palautetaan käyvän arvon noustessa (tulosaikutteisesti) enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisenä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Aikaisemmin tehty arvonnkorotukset palautetaan osakkeiden ja osuuksien arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon.

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintameno määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuajana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonnmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonnkorotukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonnkorotuksen palautukset, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintameno, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletusaamiset

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletusaamiset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisenä. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonnmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonnkorotukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonnkorotuksen palautukset, mikäli käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintameno, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

9.1.3 Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään markkinaperusteisia käypiä arvoja. Kiinteistösijoitusten arvioinnissa sovelletaan IVS:n (International Valuation Standards) sekä hyvän kiinteistöarvointitavan (ns. AKA-kriteerit) mukaisia arvointiperiaatteita ja niiden arvointimenetelmille asettamia vaatimuksia.

Asuntokohteet arvioidaan pääosin vertailukauppoihin perustuvalla kauppavarmen menetelmällä. Toimitilakohteiden pääasiallisena arvointimenetelmänä käytetään tuottoarvoon perustuvaa kassavirtamenetelmää. Erikoiskohteet arvioidaan kohteeseen parhaiten soveltuvalla markkinaperusteisella arvointimenetelmällä. Valtion asuntolainoin lainoitettujen kiinteistösijoitusten käypänä arvona pidetään aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratalojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetun lain (1190/1993) 10 §:n mukaista luovutuskorvausta.

Arvonmäärityksen tekee Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla joko ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija tai LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n asiantuntijat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan ohjeistamana ja audittoimana.

Osakkeet, osuudet ja rahoitusmarkkinavälineet

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona on käytetty vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Muiden sijoitusten osalta on käypänä arvona käytetty todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahastojen käypänä arvona on käytetty hankintamenoa tai hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa ottaen huomioon luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon.

9.1.4 Saamisten arvostus

Vakuutusmaksusaamiset

Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvon määräisenä. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokeusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Ulkomaanrahamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä julkaisemaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän kurssia.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

9.1.5 Poistot ja poistoero

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Arvioidut poistoajat ovat hyödykeryhmäkohtaisesti keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

- Huoneistojen peruskorjaukset 3-10 v
- ICT-järjestelmien suunnittelukustannukset 5-10 v

Kiinteistöt

- Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset 40-50 v
- Tavaratalo-, myymälä- ja liikennelätkennukset 30-40 v
- Teollisuus-, varasto ym. rakennukset 20-30 v
- Rakennusten ainesosat, menojäännöspoisto 25 %

Kalusto

- Konttorikoneet, -kalusto yms., menojäännöspoisto 25 %

Rakennusten olennaisten perusparannusten vaikutus pitoaikaan arvioidaan erikseen. Tuloutettujen arvonorotusten osalta on tehty poistot kyseisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään taseen vastattaviin erään "Tilinpäätössiirtojen kertymä, poistoero" ja tilikauden aikainen poistoeron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa erikseen.

9.1.6 Muut erät

Muut velat

Muut velat kuin vakuutustekninen vastuuvelka merkitään taseeseen nimellisarvoon.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa välittömät verot on esitetty suoriteperusteisesti.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen välisiin jaksotuseroihin ja muihin väli aikaisiin eroihin liittyvät laskennalliset verovelat ja -saamiset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Liitetiedoissa esitetään arvotuseroista laskettu laskennallinen verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana.

Verotusperusteiset varaukset

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia varauksia.

Pakolliset varaukset

Tuotoista on vähennetty pakollisina eläkevarauksina velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat eläkemenot ja mahdolliset työttömyyseläkemenot, jotka kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen. Muina varauksina tuotoista on vähennetty keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraukset.

9.1.7 Selostus eläketurvasta ja eläkemenojen jaksottamisesta

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella.

Mahdollinen lisäeläketurva, jossa etuina ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä kuolemantapauskorvaus omaisille, on järjestetty vakuutuksella. Lisäeläke kartuttaa eläkettä vuosittain pääsääntöisesti 0,2 prosenttia TyEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta.

LähiTapiola Länsi-Suomen toimitusjohtajan eläkeikä on kulloinkin voimassa olevan työeläkelainsäädännön mukainen.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu kuluksi suoriteperusteisesti.

9.1.8 Vakuutustekninen vastuuvelka

Vakuutusmaksuvastuu

Vakuutusmaksuvastuu sisältää tilivuonna ja aikaisempina vuosina kertyneestä vakuutusmaksutulosta sen osan, jota vastaava riski kohdistuu tilivuoden jälkeiseen aikaan. Samanlainen jaksotus tehdään myös tulevan jälleenvakuutuksen palkkioihin. Vakuutusmaksuvastuun määrä lasketaan pro rata parte temporis -periaatteen mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuusta ei ole vähennetty vakuutusten aktivoituja hankintamenoja eikä vakuutusmaksuvastuuseen sisälly siirto vastuun täydennyseriä.

Korvausvastuu

Korvausvastuu sisältää tilivuoden jälkeen yhtiön suoritettavaksi tulevat korvausmäärät, jotka aiheutuvat tilivuonna tai aikaisemmin sattuneista vahingoista ja muista vakuutustapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyy tasoitusmäärä. Tasoitusmäärä on runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu puskuri, jolla pyritään varmistamaan vastuuvelan riittävyys myös silloin, kun vastuuvelkaan oleellisesti vaikuttavat tekijät heilahtelevat epäsuotuisasti.

Vakuutusvalvontaviranomainen vahvistaa tasoitusmäärälle laskentasäännöt yhtiökohtaisesti.

Eläkemuoitoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa, mukaan lukien tuntemattomat vahingot sovelletaan 0,7 (vuoden 2021 tilinpäätöksessä 0,5) prosentin laskuperustekorkoa.

Eläkemuoitoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa käytetään vahinkovakuutuksen referenssi kuolevuusmallia K2021, joka on laadittu Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyönä.

9.2 Laatimisperiaatteissa tapahtuneet muutokset, jotka vaikuttavat tilikauden ja edellisen tilikauden tuloksen vertailukelpoisuuteen

Vastuuvelan laskennan muutokset

Laskuperustekorkoa nostettiin vuonna 2022 0,5 prosentista 0,7 prosenttiin ja sen vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä laskuperustekoron muutos pienensi yhtiön korvausvastuun määrää yhteensä 2,4 miljoonalla eurolla. Laskuperustekoron nostamisen taustalla on vastuuvelan katteen turvaavasti arvioitu pidemmän aikavälin sijoitustuotto sekä hyvin reitattujen pitkien valtiolainojen markkinatuotto. Lisäksi liikennevakuutuskeskuksen laskuperusteisiin tehtiin muutos, joka kasvatti vähäisesti yhtiön korvausvastuuta kertaluonteisesti.

Laskuperustekorkoa muutettiin myös vuonna 2021 1,0 prosentista 0,5 prosenttiin, ja sen vaikutus näkyi yhtiössä kertaluonteisena korvausvastuun lisääntymisenä yhteensä 6,4 miljoonalla eurolla. Eläkepääomien määrittämisessä otettiin käyttöön uusi kuolevuusmalli K2021, jonka vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kuolevuusmallin muutos pienensi korvausvastuun määrää yhtiössä 2,4 miljoonalla eurolla.

9.3 Tunnuslukujen laskentakaavat ja laskentaperiaatteet

9.3.1 Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vahinkovakuutuksen liikevaihto

= Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
+ Muut tuotot

Tulosanalyysi

Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutusmaksutuotot
Korvauskulut
Liikekulut
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut

Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta

Vahinkovakuutusten sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonnkorotukset, niiden oikaisut ja arvonnmuutokset

Muut tuotot ja kulut

Liikevoitto tai -tappio

Tasoitusmäärän muutos

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tilinpäätössiirrot

Tuloverot ja muut välittömät verot

Tilikauden voitto tai tappio

Kokonaistulos

= Liikevoitto tai -tappio
+ Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonnkorotusrahasaston muutos

Hallituksen toimintakertomuksessa liikevoitosta (-tappiosta) käytetään termiä **liiketulos** ja tilikauden voitosta (tappiosta) termiä **tilikauden tulos**.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz'in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

= Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa
+ Arvonnmuutokset kirjanpidossa
+ Arvostuserojen muutos

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoitukset eivät ole mukana sijoitusjakauksessa. Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyhtiöihin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöihin luetaan kiinteistösijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakko-maksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Raportin kohtaan Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset otetaan mukaan tase-erä Rahat ja pankkisaamiset, kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten vakuudet.

Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin)

$$\begin{aligned} & \text{Liikevoitto tai -tappio} \\ & + \text{Korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ & + \text{Perustekorkokulu} \\ & + \text{Arvonkorotusrahastoon/käyvän arvon} \\ & \quad \text{rahastoon kirjattu arvonkorotus/peruutus} \\ & + \text{Sijoitusten arvostuserojen muutos} \\ = & \frac{\text{Taseen loppusumma} + \text{Sijoitusten arvostuserot}}{\text{Taseen loppusumma} + \text{Sijoitusten arvostuserot}} \times 100 \end{aligned}$$

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisen arvojen keskiarvona.

Perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet ja/tai mahdolliset muut korvausvastuuerät. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

9.3.2 Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vakuutusmaksutulo

= Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Vahinkosuhde

Vahinkosuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Liikekulusuhde

$$= \frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Yhdistetty kulusuhde

Yhdistetty kulusuhde prosentteina

= Vahinkosuhde + Liikekulusuhde

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua)

= Vahinkosuhde (ilman perustekorkokulua) + Liikekulusuhde

Riskisuhde (hallituksen toimintakertomus)

Riskisuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Riskisuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$\begin{aligned} & \text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja,} \\ & \quad \text{ilman perustekorkokulua)} \\ = & \frac{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100 \end{aligned}$$

Toimintakulusuhde prosentteina (hallituksen toimintakertomus)

$$= \frac{\text{Liikekulut + Korvaustoiminnan hoitokulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

10 Riskienhallinnan liitetiedot

10.1 Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan luotettavasti riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Riskienhallintapolitiikka päivitetään vuosittain tai aina kun liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Riskienhallinnan pääalueet ja riskiluokat ovat:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riski
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien riskit

- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Ryhmätason erityisriskit

Kestävyyssriskien kartoitus on kytketty osaksi säännöllisesti toteuttavia liiketoiminnan riskikartoituksia. Kestävyyssriskeille on tyypillistä, että ne eivät muodosta omaa erillistä riskiluokkaa vaan realisoituvat olemassa olevien riskiluokkien kautta. Kestävyyssriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saataisi olla sijoituksen arvoon, vastuun arvoon, yhtiön ansaintaan tai maineeseen liittyvä kielteinen vaikutus.

10.2 Riskienhallinnan organisointi

Hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus määrittelee riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistaa niiden huomioimisen toimintasuunnitelmissa sekä valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista. Hallitus seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskienhallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtajat ja yhtiöiden muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiöiden johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty näiden tehtävät riskienhallinnassa ja -valvonnassa. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, riskienhallinta- ja compliance-toiminnot avustavat hallitusta ja johtoa riskienhallinnan valvonnassa. Myös talous- ja taseenhallintatoiminnot avustavat hallituksia liiketoiminnan seurannan käytännön toteuttamisessa. Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen val-

vonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksella on LähiTapiola-ryhmän ylimmän emoyrityksen hallituksena vastuu ryhmän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä ja valvonnasta. Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa. Ryhmän taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen päätöksenteon elin, ja se raportoi suoraan hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja operatiivisesta markkinariskien valvonnasta.

Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa yhtiöiden hallituksia ja muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta. Lisäksi toiminto neuvoo hallitusta riskienhallintaa koskevissa asioissa.

10.3 Raportointi

Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytysrutiineilla sekä kattavalla ja ajan tasalla olevalla dokumentaatiolla raportoinnissa käytettävistä laskentamenetelmistä ja järjestelmistä. Lisäksi liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty.

10.4 Vakuutustoiminnan riskienhallinta

Yhtiön vakuutustoiminnan riskejä ovat vahinkovakuutustoiminnan riskit sekä markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskit.

10.4.1 Vahinkovakuutustoiminnan riskit

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus tuotteiden hinnoitteluun ja riskienvalintaan, inflaatioon, korkotason vaihteluun, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin ja jälleenvakuutussojiin.

Hinnoitteluriskillä tarkoitetaan sitä, että vakuutusmaksut eivät riitä kattamaan vakuutussopimuksista aiheutuvia korvaussuorituksia ja toimintakuluja. Tärkeimmät hinnoitteluriskit liittyvät käytettyjen tariffimallien riskimaksujen riittävyyteen sekä kannattavuuden ja vahinkojen seurannan prosesseihin sekä

niiden huomioon ottamiseen vakuutusten hinnoittelussa ja merkintäpolitiikassa.

Vakuutusten merkintäpolitiikka määrittelee sallitut vakuutusriskit. Hallitus hyväksyy vakuutusliiketoiminnan kannattavuustavoitteet ja hinnoittelustrategia ohjaa riskivastaavaa sekä oikeudenmukaista hinnoittelua. Vakuutusten merkintäpolitiikan ja hinnoittelustrategian avulla määriteltujen tavoitteiden toteutumisesta vastaavat liiketoimintayksiköt. Hinnoitteluun ja vakuutusmaksutasoon liittyviä riskejä hallitaan raportointi- ja laskentajärjestelmien jatkuvalla kehittämisellä, jotta tarvittavat muutokset maksutasossa saadaan yhä nopeammin korjattua. Erityisen riskialttiita vakuutusriskejä merkitään joko rajoitusti tai ne jätetään kokonaan merkitsemättä.

Asiakasriskiä hallitaan asiakasvalintaohjeilla, niiden noudattamisen seurannalla, vahinkorekisterin käytöllä sekä esimerkiksi vakuutustutkijoiden toiminnalla. Suurien riskikeskittymien vaikutuksia minimoidaan säännöllisellä keskittymien tarkastelulla riskiasiantuntijoiden toimesta. Pyrittäessä entistä parempaan asiakasvalintaan ja riskivastaavaan hinnoitteluun, yhtenä tärkeänä keinona ovat liiketoimintayksiköiden ylläpitämät merkintä- ja hinnoitteluvaultuudet.

Ryhmän tutkimusryhmä tutkii, torjuu ja ennaltaehkäisee vakuutustoimintaan kohdistuvaa vakuutusrikollisuutta. Asiakkaiden luotto- ja taustatietojen tarkistaminen ennen asiakasvalintaa ja epäselvien vahinkojen selvittely ovat tärkeä osa tutkimusryhmän toimintaa. Vakavampien tapausten hoito siirretään viranomaisille. Tehokkaalla asiakasvalinnalla on tarkoitus pitää luottotappiot ja korvauskulut tavoitteiden mukaisella tasolla.

Vastuuvelan riittävyysriskillä tarkoitetaan sitä, että vastuuvelkaan varattu määrä ei riitä varausvuoden jälkeen maksettavaksi tulevien korvausten suorittamiseen. Riskin alariskejä ovat mm. inflaatoriski, korkoriski ja pitkäikäisyysriski.

Inflaatoriski liittyy esimerkiksi henkilövahinkojen sairaanhoitoon ja kuntoutukseen liittyviin kassavirraltaan pitkäkestoisiin korvauksiin. Riski toteutuu, mikäli maksettavien korvausten taso nousee inflaation takia korkeammaksi, kuin on hinnoittelussa ja korvausvastuun laskennassa oletettu, jolloin vakuutusmaksut ja korvausvastuu osoittautuvat riittämättömiksi.

Korkoriski ja pitkäikäisyysriski koskevat lähinnä liikennevakuutuksen pitkäkestoisia eläkemuoitoisia korvausvastuita. Vastuita laskettaessa kassavirrat diskontataan perustekorolla. Korkoriski toteutuu, mikäli tulevaisuudessa ei saada

vähintään perustekoron mukaista tuottoa vastuita kattavalle omaisuudelle. Pitkäikäisyysriskillä tarkoitetaan korvausvastuun määrittämiseen liittyvän tulevan kuolevuuskehityksen arvioinnin epävarmuutta. Pitkäikäisyysriski realisoituu silloin, jos kuolevuus osoittautuu tulevina vuosina oletettua alhaisemmaksi, jolloin eläkkeitä joudutaan maksamaan odotettua pitempään.

Kirjanpidon vastuuvelan laskuperusteissa määritellään eri vakuutusluokkien vastuuvelan määräytymisperiaatteet. Korvausvastuun diskonttauksessa käytettävä laskuperustekorko (0,7 %) määrätään siten, että se ei ylitä vastuuta kattavan omaisuuden turvaavasti määrättyä sijoitustuoton tasoa vahinkojen arvioituna selviytymisaikana. Laskuperusteet ovat korkotason ja kuolevuuden osalta sekä muilta määräytymisperiaateiltaan turvaavat. Vastuuvelan riittävyyttä seurataan vuosittain ja tarvittaessa perusteisiin tehdään tarkistuksia. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostaminen eroaa kirjanpidon arvostamisesta. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostamisessa pyritään markkinaehtoisuuteen mm. diskonttaamalla vastuuvelka riskittömällä korkokäyrällä.

Kirjanpidon vakuutusmaksuvastuu määrätään ns. siirtovastuuna pro rata -säännön mukaisesti johdettujen vakuutusluokakohtaisten kertoimien avulla. Eläemuotoinen korvausvastuu arvioidaan Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyössä kehittämällä 2021-kuolevuusmallilla, jossa eläkkeensaajan kuolevuuteen vaikuttaa ikä, sukupuoli, syntymävuosi ja vakuutuslaji. Suuret, tietyn eurorajan ylittävät vahingot varataan vahinkokohtaisesti osaksi korvausvastuuta. Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausvastuu (kollektiivivaraus) määrätään tilastollisesti noudattaen tavanomaisia aktuaarillisia menetelmiä. Turvaavuutta lisätään varaamalla varmuuslisä osaksi kollektiivivarausta. Vahinkojen tulevia käsittelykuluja varten tehtävä hoitokuluvaraus määrätään suhteellisenä osuutena varsinaisen korvausvastuun määrästä.

Jälleenvakuutusluokkiin liittyvät riskit koskevat jälleenvakuutuksenantajien luotettavuutta, suojien hankkimisessa noudatettavia hajautusperiaatteita ja suurten yksittäisten riskikohteiden merkinnässä noudatettavia periaatteita, erityisesti koskien jälleenvakuutusluokan varmistamista ennen ensivakuutusriskin merkitsemistä. Lisäksi EML-arvioihin (Estimated Maximum Loss) liittyvät arviointivirheet voivat toteutuessaan olla vahingollisia ja riskiä hallitaankin jälleenvakuutusrakenteeseen sisältyvällä EML-murtumasuojalla.

Jälleenvakuutusluokkiin liittyvää riskiä hallitaan hallituksen vahvistamien jälleenvakuutusohjelman ja jälleenvakuutusluokkien hankintaohjeen avulla. Jälleenvakuutusluokkia ja -ohjelmia suunniteltaessa otetaan huomioon vakuutuskannan rakenne, vakuutusluokkien erilaiset volyymit, riskien mahdollinen kumulaatio sekä vakavaraisuusasema. Näiden tekijöiden perusteella asetetaan vakuutusluokakohtaiset omapidätyksrajat, jotka määrittelevät suurimmat omalla vastuulla pidettävät määrät yksittäisissä riskeissä.

Jälleenvakuuttajiksi hyväksytään vain luottoluokituksestaan riittävän vakavaraisia yhtiöitä. Suurin osa jälleenvakuutuksesta on sijoitettu yhtiöihin, joiden luottoluokitus on Standard & Poor'sin mukaan vähintään (A). Jälleenvakuutusluokkia hankitaan hajautetusti riittävän useilta jälleenvakuutuksen antajilta hallituksen asettamien limiittien perusteella. Jälleenvakuutuksen saatavuuteen ja suojien aukottomuuteen liittyviin riskeihin varaudutaan tiiviillä ensi- ja jälleenvakuutuksen yhteistyöllä tekemällä ensivakuutussopimuksiin ja -tarjouksiin tarvittavat muutokset ajoissa.

10.4.2 Markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskit

Markkinariskeillä tarkoitetaan varojen ja vastuiden markkina-arvojen muutoksia, jotka johtuvat taloudellisten muuttujien kuten korkojen, valuuttakurssien, osakkeiden hintojen, kiinteistöjen arvojen tai arvovaihteluiden (volatiliteetti) muutoksista. Keskittymäriskit luetaan tässä markkinariskeiksi samoin kuin Solvenssi II -kehikossa. Keskittymäriskinä syntyy varojen liiallisesta keskittymisestä esimerkiksi yksittäisiin vastapuoliin, maantieteellisesti tai toimialoittain. Luotto- ja vastapuoliriskeillä tarkoitetaan riskiä, että lainan, transaktion tms. vastapuoli ei kykene selviytymään sopimuksen mukaisista velvoitteistaan. Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rahoituslikviditeetti- tai markkinalikviditeettiriskiä. Edellinen liittyy rahoitustarpeiden ja -lähteiden eriaikaisuuteen ja sen hallintaan. Jälkimmäisellä tarkoitetaan riskiä, jossa sijoitusomaisuutta ei kyetä muuttamaan käteiseksi riittävän nopeasti vaikuttamatta markkinoiden hintatasoon.

Yhtiön hallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma sisältää sijoitustoiminnan tuottotavoitteen, vakavaraisuustavoitteen, markkinariskienoton tavoitetasot ja riskienoton rajat sekä sijoitusomaisuuden strategisen allokaation vaihteluväleineen. Suunnitelmassa kuvataan riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan ohjaus- ja raportointiprosessit sekä toimenpiteet, joilla varmistetaan riskienoton ja vakavaraisuuden säilyminen tavoitteiden mukaisissa rajoissa.

Ryhmän yhteisvastuusopimuksessa kuvattu vakavaraisuusliikennevalokehikko on yhtiöiden vakavaraisuuden ja sijoitustoiminnan ohjauksen keskeinen työkalu. Kehikko perustuu viranomaismallin mukaiseen vakavaraisuuteen, joka luokitellaan liikennevalovyöhykkeisiin, joille on määritelty johdon toimenpiteet. Vihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuus on tavoitellulla tasolla ja varainhoitajat toimivat normaaliin tapaan mandaattinsa mukaisesti. Vaaleanvihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuuden ja markkinariskien seuranta tulee tiivistää. Keltaisella vyöhykkeellä markkinariskejä ei ole hyväksyttävää aktiivisesti kasvattaa. Punaisella ja mustalla vyöhykkeellä edellytetään aktiivisia toimenpiteitä markkinariskien vähentämiseksi ja vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Yhtiön taseenhallintatoiminto valmistelee vähintään vuosittain tai tarvittaessa yhtiön hallitukselle ehdotuksen sijoitusten strategisesta allokaatiosta huomioiden yhtiön riskinkantokyvyn, vastuuelan luonteen ja rakenteen asettamat vaatimukset sekä pääomamarkkinoiden tilanteen. Strategisen allokaation sopivuutta testataan erityyppisillä sijoituksiin ja vastuisiin kohdistetuilla stressitesteillä. Taseenhallintatoiminto seuraa strategisen allokaation asianmukaisuutta ja valmistelee tarvittaessa muutosesityksen yhtiön hallitukselle. Koska strateginen allokaatio edustaa pitkän aikavälin tavoitteita, sitä muutetaan vain painavista syistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi muutoksiin markkinaympäristössä, vakavaraisuudessa, vakuutuskannassa, sijoitusten pitkän aikavälin tuotto- ja riskiodotuksissa, yhtiön asiakashyötystrategiassa tai vakavaraisuusstrategiassa tms.

Yhtiön vastuullinen matemaatikko tekee yhtiön hallitukselle vähintään vuosittain tai tarvittaessa selvityksen vastuuelan, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden riskienhallinnalle ja sijoitustoiminnalle asettamista vaatimuksista.

Ryhmän riskienhallintatoiminto vastaa markkina-, luotto- ja vastapuoli- sekä likviditeettiriskien tunnistamisesta, mittaamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Riskejä mitataan ja seurataan Solvenssi II -vakavaraisuuslaskennan viranomaismallin mukaisesti sekä yleisesti käytössä olevilla menetelmillä ml. stressitestaus. Riskejä hallitaan sijoitussuunnitelmassa asetetuilla sijoittamista ja riskienottoa koskevilla rajoitteilla, joilla varmistetaan myös varojen riittävä hajautus strategisen allokaation omaisuusluokkien sisällä. Tarvittaessa riskejä vähennetään allokaatiomuutoksilla.

Korkojen muutos vaikuttaa korkoherkkien sijoitusten ja vastuiden markkina-arvoihin. Tätä taseen korkoriskiä hallitaan huomioimalla vastuiden rakenteellinen korkoriski sijoitusten strategista allokaatiota muodostettaessa mm. siten,

että korkosijoitusten kassavirrat pyritään sovittamaan vastuiden kassavirtoihin.

Luottoriskiä hallitaan määrämuotoisella, kattavalla ja huolellisella analyysillä luotonmyöntöprosessissa, luottoehtoihin sisällytettävillä vakuuksilla ja kovenanteilla, kohteiden jatkuvalla seurannalla sekä rahoituskannan riittävällä hajauttamisella.

Pankkivastapuolten käyttöä seurataan ja rajoitetaan ryhmätasolla huomioiden mm. vastapuolten koko ja luottoluokitus ja siten että altistukset ovat riittävästi hajautettu. Jälleenvakuutuksesta syntyvää vastapuoliriskiä hallitaan jälleenvakuutusohjelman mukaisesti.

Riittävän maksuvalmiuden varmistaminen epäsuotuisassakin tilanteessa niin lyhyellä- kuin pitkällä aikavälillä on yksi keskeinen sijoitusten strategisen allokaation muodostamisessa huomioitava tekijä. Säännöllinen likviditeetin seuranta kattaa sekä vakuutusliiketoiminnan että sijoitustoiminnan ja huomioi sekä rahoitus- ja markkinalikviditeettinäkökulmat.

Pitkän aikavälin markkinaskenaarioiden vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen tarkastellaan vuosittain laadittavassa riski- ja vakavaraisuusarviossa (ORSA) sekä vuosineljänneksittäin toteutettavassa sisäisessä vakavaraisuusraportoinnissa.

10.5 Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Juridiset/oikeudelliset riskit ja tapahtuma-/vahinkoriskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toiminnan suunnittelun riskeillä tarkoitetaan vuosisuunnittelun valintoihin, tavoiteasetantaan ja liiketoiminnan muutostilanteisiin sisältyviä riskejä. Operatiivisten riskien hallinnan lähtökohtana on pyrkiä ehkäisemään riskien toteutumista ja minimoimaan riskeistä aiheutuvia vahinkoja.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeisimmät osa-alueet ovat riskien kattava tunnistaminen, arviointi ja raportointi eri organisaatioissa ja eri riskialueilla sekä toiminnan laadun ja oikeellisuuden varmistaminen valvonta- ja kontrollitoimenpiteillä.

Operatiiviset riskit kartoitetaan määrämuotoisella riskien kartoitusmenetelmällä vuosittain osana vuosisuunnitteluprosessia sekä aina riskitilanteen olennaisesti muuttuessa. Kartoituksissa tunnistetut riskienhallintatoimenpiteet

kytketään osaksi eri liiketoimintayksiköiden vuosisuunnitelmia. Lisäksi jokaisesta hankkeesta, projektista ja merkittävästä liiketoiminnan muutostilanteesta laaditaan aina erillinen riskikartoitus.

Prosesseihin sisältyvien valvonta- eli kontrollitoimenpiteiden avulla varmistetaan toiminnan oikeellisuudesta ja laadusta. Osana operatiivisten riskien hallintaa kirjataan toteutuneet riskit ja läheltä piti -tapahtumat sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet ryhmän riskitapahtumarekisteriin. Toiminnan häiriöiden ja virheiden sekä operatiivisten riskien aiheuttaminen tappioiden raportointi viranomaisille toteutetaan asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Toiminnan jatkuvuuden hallinta varmistetaan jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien säännöllisellä päivittämisellä ja testauksella. Ryhmän yhtiöt ovat vastuussa toimintansa asianmukaisesta järjestämisestä, niihin kuuluvista velvoitteista ja toiminnan jatkuvuuden hallinnasta myös kaikkien ulkoistettujen toimintojensa osalta.

Operatiivisten riskien hallitsemiseksi on lisäksi erillisiä menettelytapoja ja ohjeistuksia mm.:

- prosessiriskien hallintaan
- järjestelmäriskien hallintaan
- juridisten riskien hallintaan
- turvallisuusriskien hallintaan
- tietoturvariskien hallintaan
- hankkeiden ja projektien riskienhallintaan
- vakuutettavissa olevien riskien hallintaan (oma vakuutusturva)

10.6 Toimintaympäristön ja strategian riskien hallinta

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyviä riskejä ovat mm. yleisen toimintaympäristön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien, kilpailun ja kilpailijoiden, omien strategisten valintojen ja yhtiöryhmänä toimimisen ja ryhmäsijoitusten riskit.

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyvät riskit kartoitetaan ja niiden merkittävyys arvioidaan vuosittain vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä. Menettelynä on ohjeistettu itsearviointi. Tunnistettujen riskien vähentämiseksi ja pienentämiseksi sekä mahdollisuuksien hyödyntämiseksi vastuulliset tahot suunnittelevat ja toteuttavat riskienhallintatoimenpiteitä, jotka toteutetaan osana vuosisuunnitelmia. Oleellinen osa strategisten riskien hallintaa on strategisten kehityshankkeiden yhteydessä toteutettava riskienhallintatyöskentely. Riskitilannetta käsitellään säännöllisesti hankkeiden ohjausryhmissä.

Strategian toteuttamisen riskejä hallitaan strategiamittaristojen määrittelyllä ja säännöllisellä seurannalla.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Porissa 2. päivänä maaliskuuta 2023

Mikko Koivisto
hallituksen puheenjohtaja

Jaana Isotalo

Ella Marttila

Petri Peltomaa

Tiina Savola

Rami Tähtinen

Pasi Aakula
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Porissa 20. päivänä maaliskuuta 2023

KPMG Oy Ab

Petter Westerback

KHT

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2023-03-02 16:38:40 (EET)

Tarkistuskoodi: 3CYYN2RN2OZEI0KSC3ANFDAZ6HX2FSMXL0HY
UPTHHUB5LB2YFS1S6E0FRLZZIR2PTVRZ1J9TEQUAFZDN64CTN0A2
IVO5YJN4TZX3NLAODPCEQA8TVSLPI01NTIZDW8NA

 701 Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022.pdf (41 sivua)

a16a686f93ae64c0539028a5688d1a45daa24d16555aaf2ad39fc800dc4f00d1

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Petri Antero Peltomaa**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Petri Antero Peltomaa

Allekirjoitettu 2023-03-02 16:37:45 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Tiina Marketta Savola**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Tiina Marketta Savola

Allekirjoitettu 2023-03-02 16:38:00 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Mikko Antinpoika Koivisto**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Mikko Antinpoika Koivisto

Allekirjoitettu 2023-03-02 16:38:06 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Rami Juhani Tähtinen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Rami Juhani Tähtinen

Allekirjoitettu 2023-03-02 16:38:12 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Jaana Anneli Isotalo**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Jaana Anneli Isotalo

Allekirjoitettu 2023-03-02 16:38:18 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Ella Eeva Maria Marttila**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Ella Eeva Maria Marttila

Allekirjoitettu 2023-03-02 16:38:24 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Pasi Aakula**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Pasi Aakula

Allekirjoitettu 2023-03-02 16:38:40 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistaunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa. Asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2023-03-20 12:12:21 (EET)

Tarkistuskoodi: 4T8QTP7JQUX1JOW6QRMITWXYQ2FYXD9C9K5
X0ALPKHHMYFMOUBP17WXRFRFUBK6DWSUNN1V2C7GYC36T2HK
XY62Y972QRB6S81ATGJL9HIDJ85N6OXSN952W1VFDMBU

701 Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022_allekirjoitettu.pdf (43 sivua)

2a40c29b0a0903a4ee4dd68adc0207f8f4ae9db3c5d325b9b4805d57d9cedef1

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Petter Mikael Westerback**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Petter Mikael Westerback

Allekirjoitettu 2023-03-20 12:12:21 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa. Asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Tilintarkastuskertomus

LähiTapiola Länsi-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet LähiTapiola Länsi-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiön (y-tunnus 0134099-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhtiölle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 3.4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**MERKITTÄVIMMÄT ARVIOIDUT
OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT**

**KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN
RISKIEN JOHDOSTA**

1 Sijoitusten arvostus (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 27–28)

Sijoitusomaisuus on taseessa merkittävin varalisuuserä.

Sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä pääsääntöisesti alkuperäiseen hankintamenoon tai, kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn hankinta-arvoon tai edellä mainituja alempaan käypään arvoon.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään sijoitusten kirjanpitoarvojen lisäksi sijoitusten käypä arvo sekä sijoitusten nettotulos käyvin arvoin.

Omaisuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai yleisesti hyväksyttyjen periaatteiden mukaisesti määritettyihin käypiin arvioihin. Sijoitusten käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden omaisuserien ja instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista; näitä ovat esim. pääoma- ja kiinteistösijoitukset.

Sijoitusomaisuuden huomattavan tasearvon sekä sen arvostamiseen liittyvän harkinnanvaraisuuden johdosta sijoitusomaisuus ja sen esittäminen on määriteltä tilintarkastuksen kannalta eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisuuden riski.

Olemme arvioineet yhtiön soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme testanneet arvopapereiden ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontrolleja.

Tarkastuksen yhteydessä olemme myös verranneet sijoitusomaisuuden arvostuksessa käytettyjä käypiä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

2 Vakuutustekninen vastuuvélka (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 29-30)

Vakuutusyhtiölain 9 luvun mukainen vakuutustekninen vastuuvélka on taseen velkojen merkittävin erä.

Vakuutusteknisen vastuuvélkan laskennan perustana on monimutkaisia vakuutusmatemaattisia laskentamalleja ja johdon harkintaa edellyttäviä oletuksia, jotka liittyvät mm. eläkemuoitoisissa

Olemme arvioineet vakuutusteknisen vastuuvélkan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja laskentaprosessia.

Vakuutusmatemaattikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta, muun muassa

vakuutuslajeissa vakuutettujen eliniän odotukseen ja käytettävään diskonttauskorkokantaan.

Vastuuvelan laskenta perustuu useiden eri tietojärjestelmien tuottamiin tietoihin ja niiden yhdistelyyn. Tietokannat ovat laajoja ja järjestelmien käsittelemät tietomäärät suuria.

Vastuuvelan merkittävin riski on vastuuvelan riittävyys suhteessa korvausvastuuseen. Eläke-muotoisten vahinkojen korvausvastuun laskennassa käytettävän diskonttokoron määrittäminen ja vahinkotapahtumien arviointi on tehtävä turvaavasti.

Näiden tekijöiden perusteella vastuuvelka on arvioitu tilintarkastuksessa eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisyyden riski.

arvioimalla erityisesti kollektiivivaruksen ja korvauskäsittelyvarauksen laskentakaavojen loogisuutta.

Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuvelan kirjanpidollisen käsittelyn asianmukaisuutta ja arvioineet vastuuvelkaa koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet LähiTapiola Länsi-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2013 alkaen yhtäjaksoisesti 10 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Porissa 20. maaliskuuta 2023

KPMG OY AB

Petter Westerback
KHT